

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO
TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN

КАТАЛОГ ВИДАНЬ

УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ В ВАРШАВІ

1930—1937

KATALOG WYDAWNICTW

UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO W WARSZAWIE

1930—1937

А.

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ.

- Том I. Серія статистична, книга 1. **УКРАЇНСЬКА ЛЮДНІСТЬ ССРСР**. Розвідки Т. Олесевича, О. Пителя, В. Садовського і О. Чубенка. 1931, ст. 169, 25 × 17. Ціна 4 зол.
- ЗМІСТ: Передмова. **В. Садовський**. Огляд літератури про українську демографію. **Т. Олесевич**. Загальний нарис території і населення УССР. **О. Питель**. Національні відносини на Україні в світлі статистики. **О. Чубенко**. Реєстрація мовної і національної ознаки в переписі 1926 року. **Т. Олесевич**. Розселення народностей УССР. **В. Садовський**. Українці поза межами УССР по перепису 1926 р.
- Том II. Серія статистична, книга 2. **Тиміш Олесевич**. **СТАТИСТИЧНІ ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ССРСР, ЗА ПЕРЕПИСОМ 17 ГРУДНЯ 1926 РОКУ**. 1930, ст. 128, 31 × 24. Ціна 10 зол.
- Том III. Серія економічна, книга 1. **Є. Гловінський, К. Мацієвич, В. Садовський**. **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**. 1931, ст. 186, 25 × 17. Ціна 4 зол.
- ЗМІСТ: Передмова. Інж. **Є. Гловінський**. Проблема розрахункового білансу України. Проф. **К. Мацієвич**. Сільськогосподарська політика ССРСР у світлі аграрної кризи. **В. Садовський**. Пятилітка й народно-господарські інтереси України. Бібліографія: Огляд нової літератури. Проф. **М. І. Мітіліно**. Основи фінансової науки. Державне Вид. України, рік 1929 (рецензія **Є. Гловінського**). D-r **E. Rabinowitsch**. Die Russisch-ukrainische Zuckerindustrie seit dem Weltkriege (1914 — 1930) (рецензія проф. **С. Гольдельмана**). Звідомлення праць Комісії для виучування звичаєвого права України. Вип. 3. Київ 1928. (рецензія **А. Я.**). Резюме праць інж. **Є. Гловінського**, проф. **К. Мацієвича**, і **В. Садовського**.
- Том IV. Серія фільольогічна, книга 1. Д-р **Константин Чехович**. **ОЛЕКСАНДЕР ПОТЕБНЯ, УКРАЇНСЬКИЙ МИСЛИТЕЛЬ ЛІНГВІСТ**. 1931, ст. 186, 1 фот., 25 × 17. Ціна 4 зол.
- ЗМІСТ: Передмова. Завдання. Біографічний нарис. I. Шкільні роки. II. Подорож на Полтавщину і до Петер-

бургу. III. В Берліні. IV. В Галичині. V. При Харківськiм університеті. Потебня як учений, як педагог і як людина. Філософія мови. I. Введення. II. Наукове становище Потебні. III. Повстання слова. IV. Вага слова для думання. V. Внутрішня форма слова. VI. Загальні уваги. Поезія і проза. I. Поетичність буденних слів. II. Рух думки при поетичним слові у автора. III. Акт розуміння у слухача. IV. Вага поетичного твору для автора. V. Розуміння і критика поетичного твору. VI. Наука. Теорія національності. I. Вступні уваги. II. Ядро нації. III. Мова і національність. IV. Денаціоналізація. V. Національна ідея. VI. Національне хотіння. Висновки. I. Філософія мови. II. Теорія словесности. III. Теорія національності. IV. Загальна характеристика. Бібліографічний показчик. I. Твори О. Потебні. II. Література про Потебню: а) Перші відгуки і посмертні згадки. б) Новіші праці про Потебню. Документи.

Том V. Серія правнича, книга 1. Проф. **О. Лотоцький**. УКРАЇНСЬКІ ДЖЕРЕЛА ЦЕРКОВНОГО ПРАВА. 1931, ст. 318, 25 × 17. Ціна 10 зол.

ЗМІСТ: Вступні уваги: Правні умови життя української церкви і характер її правних пам'яток. Обсяг матеріалу українських джерел церковного права. Досліди над українськими джерелами церковного права. Конфесійний обсяг студій. Джерела внутрішнього права церкви. I. Святе Письмо: Значіння св. Письма, як основного джерела церковного права. Мова св. Письма. Рукописи й друки св. Письма. Переклад св. Письма на українську мову. II. Богослужбові книги: Службеники: Старі наші Службеники. Стрятинський Службеник еп. Гедеона Балабана. Літургіаріон митрополита Петра Могили. Праці Є. Славинецького над богослужбовими книгами. Українізація словянського тексту богослужбових книг. Перешкоди до націоналізації богослужбових книг та церковної служби. Переклади богослужбових книг на українську мову. Требники: Перші Требники рукописні й друковані. Требник еп. Гедеона Балабана. Требник митр. Петра Могили. Чинovníки: Чини хиротесій. Чини хиротоній. III. Символічні книги. IV. Канонічні кодекси: Номоканони — Кормчі книги. Сінтаґма М. Властаря. Канонічні кодекси Никона Чорногорця. Елементи світського права в Кормчих: Еклоґа, Прохирон, „Закон судний людем“, Руська Правда. Характер впливів візантійського права. Український тип Кормчих. Значіння Кормчої книги. Люблинська Кормча. Київський Номоканон. Друковані видання канонічного кодексу. V. Соборні постанови: Собори єпархіальні. Загально-церковні-крайові-собори української церкви. VI. Патріярші грамоти. VII. Канонічні трактати. VIII. Пам'ятки полемічного письменства: Становище України з погляду конфесіонального. Роля полемічного пись-

менства. Сучасний стан дослідів над полемичним письменством з погляду права. Головні моменти православно-католицької та православно-уніятської полеміки. Церковно-правний елемент у полемичному письменстві. Полеміка в справі правового становища церкви. Полеміка в справі соборно-правного устрою церкви. Полеміка в календарній справі. Полеміка в справі celibату. Полеміка на церковно-історичному ґрунті. Полеміка на фронті православно-протестантському. Полеміка проти розкольників. Полемичні твори проти нехристиянських конфесій. IX. Устави церковних установ. X. Акти обрання на церковні посади. XI. Духовниці. Джерела зовнішнього права церкви. I. Памятки першої доби державної незалежності: Церковний Устав Володимира В. Церковний Устав кн. Ярослава Мудрого. Церковно-установі грамоти удільних князів. Ханські ярлики. II. Памятки литовсько-польської доби: Грамоти литовських князів. Памятки законодавчі. Юридичні трактати в оборону прав церкви. III. Памятки другої доби державної незалежності. IV. Памятки російської доби: Памятки законодавчі. Духовний Регламент. „Устав Духовних Консисторій“. „Книга о должностях пресвитеров приходских“. Збірка російських законів. Адміністративні акти поневолення української церкви. „Пункты о выгодах малороссийскаго духовенства“. Постанови Пинської Конгрегації р. 1791. IV. Нова доба української державної незалежності. Кінцеві уваги. Головніші джерела і література. Резюме.

Том VI. Серія мемуарів, книга 1. **О. Лотоцький. СТОРІНКИ МИНУЛОГО.** Частина перша. 1932, ст. 286, 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Дитячі літа. Гірка коріння науки. Перші кроки громадянського життя. Рік на селі. В академії. Академічний побут. Студентство. Професура. Подорожі по Україні. Скінчення академії. Служба в Державному Контролі. Громадські організації в Києві. Постаті українського громадянства 90-х рр. Проф. В. Б. Антонович. О. Я. Кониський. М. С. Грушевський. І. С. Левицький. М. В. Лисенко. М. П. Старицький. М. Ф. Комаров. Т. Р. Рильський. Я. М. Шульгин. В. Н. Вовк-Карачевський. К. П. Михальчук. А. М. Грабенко. С. І. Ерастов. Г. Л. Берло. Г. П. Ямпольська. П. Т. Рябошапка. Торський. Київське духовенство. Громади студенські і гімназійні. В. М. Доманицький. Семинарська громада. Ф. П. Матушевський. Національний рух в подільській семінарії. „Т. У. П.“ Археологічний зїзд. Театр у Києві. Видавництво „Вік“. Літературна праця. Виїзд з Києва. Покажчик імен.

Том VII. Серія економічна, книга 2. **В. Садовський. ПРАЦЯ В УССР.** 1932, ст. 148, 25 × 17. Ціна 4 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ перший: Робітництво на Україні напередодні великої війни й революції: Обмеженість на Україні потенціальних кадрів робітництва, утворених попереднім економічним розвитком. Брак робітників і висока питома вага між робітництвом кадрів перемінного складу. Зв'язок робітників із землею й запізнення формування робітничої класи. Цифрові дані щодо кількості промислових робітників та їх розподілу по території України. Розподіл робітників по виробництвах. Поділ за віком і статтю. Зайшло робітництво. Чисельність робітників української національності. Зв'язок робітників із землею. Постійні й перемінні кадри. Робітниче законодавство. Становище робітників: заробітна плата, житлові умови, робочий день, медична допомога. Ідейне й культурне життя робітництва. Робітничі організації й робітничий рух. Вплив великої війни на оформлення робітничої класи. Розділ другий. Потреби робітництва, що вимагали полагоди після великої війни, й шляхи їх полагоди: Необхідність пристосування програми робітничої політики на Україні до конкретних умов української господарської дійсності. Справи, що вимагали розв'язки на Україні в обсягу робітничої політики після великої війни. Проблема безпеки промисловості кадрами робочої сили постійного складу й необхідні заходи в цій справі державної влади. Заміна кадрів зайшого робітництва кадрами робітництва українського. Піднесення кваліфікації українського робітництва. Організація інституту інспекторів праці. Житлова проблема. Безпека гігієнічних умов трудового процесу й охорона безпечності праці. Регулювання умов про працю й колективні договори. Час праці. Праця жінок і підлітків. Заробітна плата. Соціальне забезпечення. Розділ третій. Советська політика праці та її наслідки. План розділу. Законодатний матеріал. Правне становище робітництва. Правне становище робітничих організацій. Політика в справі притягнення робітників до праці. Справа безробіття. Час праці й заробітна плата. Охорона безпечності праці. Соціальне забезпечення. Умови робітничого побуту: прибутковий і вилатковий бюджет робітника, житлові умови. Аграрна й сільсько-господарська політика советської влади та її значіння для проблеми припливу нових кадрів до складу робітництва. Політика індустріалізації й проблема кадрів. Справа місцевих й зайшлих кадрів робітництва за часів советської влади. Наслідки советської політики в царині витворення кадрів українського робітництва постійного складу. Розділ четвертий. Шляхи ліквідації советської політики праці: Можливість установлення лиш основних напрямних. Перехід від системи планування до системи регулювання. Будова нових регулюючих норм на основі принципів західньо-європейського робітничого законодавства. Завдання переходового періоду. Диспропорція між потребами промисловості й подачею робочої

сили. Завдання поліпшення матеріального й харчового стану робітництва. Головні джерела й література. Ре-
зюме.

Том VIII. Серія мемуарів, книга 2. **Л. Василевський, М. Галин, С. Стемповський, А. Топчибаши, Табуї.** СПОГАДИ. 1932, ст. 174, 6 фот., 25 × 17. Ціна 4 зол.

ЗМІСТ: 1. L. Wasilewski. Moje wspomnienia ukraińskie. 2 М Галин. Сторінки минулого. 3. С. Стемповський. Уривок із спогадів. 4. А. Топчибаши. Союз автономистів. 5. Gen. Tabouis. Comment je devins Commissaire de la République Française en Ukraine

Том IX. Серія підручників, книга 1. Проф. **Д. Дорошенко.** НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ. Том II. (До половини XVII ст.). 1932, ст. 230, 25 × 17. Ціна 8 зол.

ЗМІСТ: I. Розвиток української думки й наукових історичних дослідів з кінця XVIII століття й до наших днів. — II. Питання про схему історії східньої Європи в зв'язку з історією України. Назви „Русь“ і „Україна“. Джерела української історії: літописи, записки чужинців, пам'ятки юридичні; здобутки археології. — III. Природа України як фактор історичного розвитку, Передісторичне минуле української землі. Грецька колонізація північного Чорномор'я і кочовники. Розселення слав'ян у східній Європі. Питання про початки українсько-руської державности в історичній літературі. Варяги та їх участь в організації українсько-руської державности. IV. Перші київські князі. Охрещення України-Руси. Володимир Великий і Ярослав Мудрий. Київська держава та її міжнародне становище. Питання про форму державного устрою київської Русі-України в науковій літературі. V. Початок розпаду Київської держави. Половецька руїна. Княжі усобиці. Відокремлена земля. Науковий спір про нібито великоруське населення Наддніпрянщини в домонгольську добу. Сформування великоруської народности. VI. Політичний і суспільний устрій Русі-України за часів Київської держави. Економічні відносини. Просвіта й мистецтво. VII. Галицько-Волинська держава. Володимирко. Ярослав Осмомисл. Роман. Король Данило і його рід. Татарська руїна. Упадок Галицько-Волинської держави. VIII. Становище Наддніпрянської України-Руси після татарської руїни. Литва. Перехід українських земель під владу князів Литовських. Литовсько-польські унії. IX. Устрій і побут на українських землях в складі Великого Князівства Литовського в XIV—XVI століттях. Князівська влада й органи центральної й краюї управи. Пани-Рада. Суспільні верстви. Литовський статут і Копні суди. X. Західньо-українські землі під Польщею. Їх політична й суспільно-економічна еволюція. Наслідки Люблинської унії для східно-українських земель. Наддніпрянські землі й нова їх колонізація. XI. Ріжні погляди на причини й характер польсько-

українських відносин XVI—XVII століть. Питання про походження української козаччини в історичній літературі. Умови й обставини формування козаччини. XII. Становище православної церкви в литовській і в польській державах. Відокремлення московської митрополії. Внутрішня організація православної церкви на українських землях. Занепад церковного життя в другій половині XVI в. Початки відродження й роля в ньому міщанства. Церковні братства. XIII. Церковна унія в Бересті. Спроби унії в XIII—XV століттях. Православні єпископи на чолі унійної акції. Берестейський собор і його ближчі наслідки. Релігійна полеміка й боротьба. Перші козацькі повстання. Рухи Косинського й Наливайка. XIV. Козаччина на початку XVII століття. Петро Конашевич-Сагайдачний. Козаччина в обороні православної церкви. Відновлення православної ієрархії. XV. Козаччина в 20—30 роках XVII століття. Повстання Жмайла й Тараса Федоровича. Соймова боротьба за православ'є. Петро Могила і його доба. Повстання Павлюка й Остриянина. Обєднання українських земель під Польщею.

- Том X. Серія фільольогічна, книга 2. Д-р **Микола Пушкар**. **НАЙМОЛОДША ПАЛЯТАЛІЗАЦІЯ ШЕЛЕСТІВОК В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ**. 1932, ст. 96, 25 × 17. Ціна 3 зол.

ЗМІСТ: I. Вступ: 1. Загальні уваги про паляталізацію. 2. Завдання праці. 3. Що таке паляталізація. 4. Розсяг паляталізації в українській мові. 5. Основні речі із староукраїнського вокалізму. II. Фонетичний опис паляталізованих шелестівок: ть, дь, нь; ль; сь, зь; ць, дзь; шь, жь; чь, джь; рь; кь, гь, хь; щь. III. Розгляд паляталізованих шелестівок: 1. Ть; 2. дь; 3. сь; 4. зь; 5. дзь; 6. ць; 7. нь; 8. ль; 9. рь, чь, жь, джь, шь, щь; 10. Наймолодша паляталізація к, г, х; 11. Паляталізація губних шелестівок; 12. Суцільний підсумок праці. IV. Психольогічне пояснення паляталізації та її естетичне значіння для мови. Література (і скорочення, уживані в тексті). Резюме. Листа скорочень.

- Том XI. Серія економічна, книга 3. **І. Івасюк**. **КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ**. 1933, ст. 120, 25 × 17. Ціна 4 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Історичний нарис розвитку кредитової кооперації. Законодатні акти советської влади. Досягнення й стан кредитової кооперації. Низова мережа організацій народного кредиту. Рациональна реформа кредитових кооператив. Союзи кредитових товариств. Окружні кредитові союзи та органи самоврядування. Всеукраїнські кооперативні центри. Український центральний кооперативний банк. Резюме.

- Том XII. Серія мемуарів, книга 3. **О. Лотоцький**. **СТОРИНКИ МИНУЛОГО**. Частина друга. 1933, ст. 482, 25 × 17. Ціна 10 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Переїзд до Петербургу. Українська колонія в Петербурзі. Старша громада: Д. Л. Мордовець-Сліпченко. — П. Я. Стебницький. — О. О. Русов. — Ф. К. Вовк. — М. А. Славінський. — Ю. С. Грибінюк. — А. Ф. Кашенко. — П. М. Саладилов. — П. П. Пелехин. — О. І. Бородай. — О. П. Шликевич. — В. А. та О. В. Алексієви. — Ігн. П. Житецький. — Ірод О. Житецький. — М. Могилянський. — П. П. Катеринич. — С. І. Афанасієв. — Я. П., М. І. та О. П. Забіли. — Ю. І., В. І. та П. Ю. Бяловеські. Молодша українська громада. Студенство: Українське студентство в столиці. — Початкове життя студентської громади. — Особовий склад давнішої студентської громади. — Переломовий час у житті студентства. — Внутрішня організація та внутрішнє життя громад. — Ідеологічні настрої студентства. — „Український Студент“. — Фінал і підсумки організації студентства. — „Батьки“ і „діти“. Столичні гості: М. С. Грушевський. — Є. Х. Чикаленко. — О. Х. Саліковський. — І. М. Полторацький. — О. Колесса. — І. Раковський. — Є. Олесницький. Моя служба. Життя українця в столиці. Цензурні митарства. Додаток: Историческая Записка К. А. Военскаго по вопросу объ ограничительныхъ распоряженіяхъ, касающихся малорусской письменности. „Просвіта“ на півночі. Товариство ім. Т. Г. Шевченка. Перша революція. Петербурзькі відгуки українських партійних настроїв. Український клуб „Громада“. Російська Академія Наук в українській справі: Академик Ф. Є. Корш. — Академик О. О. Шахматов. Записка „Объ отміні стѣсненій малорусскаго печатнаго слова“. Український переклад евангелія. Українська справа в російському освітленні: Російська позиція в українській справі. — Характерні постаті російського громадянства в їх відношенні до українства — Українська справа на російських з'їздах. Лабораторія „общерусской“ душі. „Між двома душами“. „Славянська“ політика в українській справі.

Том XIII. Серія історична, книга 1. **О. Доценко.** ЗИМОВИЙ ПОХІД (6. XII. 1919 — 6. V. 1920). 1932, ст. СЛII + 240, 1 мапа і 4 ол., 25 × 17. Ціна 10 зол.

ЗМІСТ: Передмова. Розділ перший. 1. Листопадова катастрофа. 2. Народи 6. XII в Чорторії і 5. XII в Мирополі. 3. Призначення політичних референтів та їх завдання. 4. Підготовчі заходи. 5. Стан ворожих фронтів. Розділ другий. 1. Склад та чисельний стан армії, що вирушила в зимовий похід. 2. Директива 6. XII. 3. Маршрут армії від 6. XII до 31. XII та його результати. 4. Обставини захоплення п. Липовця, розбиття ворогом 3-ої дивізії, бій у Жашкові та захоплення м. Ставищ. Розділ третій. 1. Настрої населення і частин Добровольчої армії під час операцій української армії. 2. Акція премера І. Мазепи. 3. Обставини підписання умови з НКУГА 24. XII 1919. 4. Утворення есерами й галицьким радикалом Макухом

„Ради Республіки“ у Хмільнику та нарада у Літині 25. XII. Розділ четвертий. 1. Обставини захоплення Умані і праця на Уманщині. 2. Відпочинок Армії УНР. та її реорганізація. 3. Волох, Ревком Правобережжя та їх акція. 4. Українські ботровисти та кінець волохівщини. Розділ п'ятий. 1. Перша зустріч з більшовиками і питання про відношення до них. 2. Маршрут армії між 13. I. — 21. I. 1920 р. і поділ її на дві групи. 3. Рух і праця північної групи та прибуття до неї денікинської делегації. 4. Операції кінного полку Чорних Запорожців. 5. Рух Південної групи. 6. Зєднання частин армії. 7. Діяльність уряду. Розділ шостий. 1. Армія УНР на Лівобережжі та наслідки її перебування там. 2. Обставини повороту армії УНР на Правобережну Україну, відпочинок та праця серед населення. 3. Марш армії від Дніпра до Синюхи та Бугу. 4. Спїткання частин армії УНР з Галичанами, переговори з ними та їх результати. 5. Нарада 12. III в с. Улянівка та її вислїди. Розділ сьомий. 1. Обставини захоплення Умані, Гайсина, Ольвіополя та Христинівського вузла. Бїй частини Запорожської дивізії в с. Ємилівці. 2. Перехїд через залїзничу лїнію Знаменка — Помїшна. Захоплення Бобринця й Вознесенська. 3. Захоплення повстанцями та Чорноморським полком Ананїїва, Київською дивізією м. Балти. 4. На південь чи на північ? 5. Захоплення Тульчина, Вапнярки і ст. Крижополя. 6. Зєднання з військами Головного Отамана та Польською армією. Розділ восьмий. 1. Заходи Головної Команди щодо організації повстанчих центрів. 2. Значіння повстань. Большевицька „сводка“ повстанчих груп. Спроба перелїку всїх повстанчих організацій і груп на Україні. 3. Повстання на Херсонщині та Катеринославщині. 4. Спроби добровольців порозумїтися з повстанцями. 5. Большевицька політична тактика на Україні в часї Зимового Походу. 6. Причини „радянських“ настроїв серед повстанців та заходи большевиків по лїквідації повстанчих організацій. 7. Повстання на Таршанщині. 8. Заходи Команди УНР в повстанчїй акції. Документи. Додатки: Показчик імен. Показчик одиниць і частин. Показчик географїчних назв. Схеми.

Том XIV. Серія фїльольогїчна, книга 3. **Іван Зїлинський**. КАРТА УКРАЇНСЬКИХ ГОВОРІВ з поясненнями. 1933, ст. 20, 25 × 17. Цїна 2 зол.

Том XV. Серія історична, книга 2. УКРАЇНСЬКО-МОСКОВСЬКА ВІЙНА 1920 Р. Частина перша. Оперативні документи Штабу Армії Української Народньої Республіки. Під редакцією генерала **В. Сальського**, документи впорядкував генерал **П. Шандрук**. 1933, ст. 402, 25 × 17. Цїна 10 зол.

ЗМІСТ: Передмова. Вступ. Короткий огляд подій до

6 травня 1920 року в зв'язку з створенням спільного Українсько-Польського фронту проти Москви. Розділ 1. Армія УНР в обороні свого розташування (6. V. — 12. VI). Розділ 2. Відворот за Збруч (13. VI — 13. VII). Розділ 3. Оборона Збруча і відворот за Дністер (14. VII — 18. VIII). Розділ 4. Оборона Дністра (19. VIII — 14. IX). Розділ 5. Наступ на Україну (15. IX — 18. X). Розділ 6. Підготовка до дальшого наступу і відворот за Збруч (19. X — 21. XI). Додатки: 1. Показчик імен. 2. Показчик одиниць і частин. 3. Показчик географічних назв. 4. Схеми.

Том XVI. Серія правнича, книга 2. Проф. **О. Лотоцький**. АВТОКЕФАЛІЯ. Том I. Засади автокефалії. 1935, ст. 204, 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Вступні уваги. Догма церковного устрою Єдність християнської церкви. Соборність церкви: Термін і розуміння соборности. Догматичні основи соборности. Соборність як чинність церковно-громадська (ієрархія і паства). Форми соборности: Собор. Розуміння собору. — Джерела соборної конституції. — Склад соборів. — Участь єпископів у соборах. — Присутність клиру і мирян на соборах. — Голос ієрархів та мирян на соборах. — Рецепція соборних постанов. Братства. Виборче право церковної громади. Виборча засада в церкві. — Виборча практика старо-християнська та візантійська. — Виборча практика в інших православних церквах. — 13-те правило лаодикійського собору. Історичний розвиток соборної засади. Передумови еволюції церковного устрою. Завершеність православної догматичної науки. Змінність церковних канонів та устрою церковного. Національна засада в житті церкви. Основи автокефальности. Церковно-правні основи автокефалії. Державно-правні основи автокефалії. Схема автокефального устрою. Міжцерковна конструкція автокефалії. Ріжниця устрою окремих конфесіональних церков. Конструкція соборного устрою православної церкви. Зміст і умови автокефальности. Теорія пентархії. Конституція автокефального устрою. Вступні уваги. Крайова автокефальна церква. Центральний устрій автокефальної церкви. Крайовий собор. — Голова церкви. — Синод. — Собор єпископів. — Церковно-народній собор і церковно-народня рада. Єпархіяльний устрій автокефальної церкви. Єпархія. — Єпархіяльний єпископ. — Єпархіяльний собор. — Єпархіяльна рада. — Деканати. — Парафія. Засади нормального статуту автокефальних церков. Післямова.

Том XVII. Серія історична, книга 3. ДІЯРІЙ ГЕТЬМАНА ПИЛИПА ОРЛИКА. Опрацював для друку **Ян із Токар Токаржевський Карашевич**. 1936, ст. 184, 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Передмова. 1720 рік. Жовтень. Швеція. Листопад. Ругія. Поморя. Мекленбург. Княжество Лüneбургське. Грудень. Княжество і Електорство Ганюверське. Княжество Брауншвейгське. 1721 рік. Січень. Єпископство Ейфельдське. Маркграфство Барейтське. Королівство Чеське. Шлезьк. Лютий. Березень. Польща. Квітень. Шлезьк. Польща. Травень. Червень. Липень нового стилю. Липень старого стилю. Серпень нового стилю. Серпень старого стилю. Вересень нового стилю. Вересень старого стилю. Жовтень нового стилю. Жовтень старого стилю. Листопад нового стилю. Листопад старого стилю. Грудень нового стилю. Грудень старого стилю. 1722 рік. Січень нового стилю. Січень старого стилю. Лютий нового стилю. Лютий старого стилю. Виїзд із Кракова. Березень нового стилю. Воевідство Сандомирське. Воевідство Руське. Березень старого стилю. Турецька держава. Земля Волоська. Квітень нового стилю. Квітень старого стилю. Травень нового стилю. Травень старого стилю. Червень нового стилю. Червень старого стилю. Добруджа. Болгарія. Румунія або Тракія. Липень нового стилю. Липень старого стилю. Македонія. Серпень нового стилю. Серпень старого стилю. Вересень нового стилю. Вересень старого стилю. Жовтень нового стилю. Жовтень старого стилю. Листопад нового стилю. Листопад старого стилю. Грудень нового стилю. Грудень старого стилю. 1723 рік. Січень нового стилю. Січень старого стилю. Лютий нового стилю. Лютий старого стилю. Примітки.

Том XVIII. Серія підручників, книга 2. Проф. **Д. Дорошенко.** НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ. Том II. (Від половини XVII ст.). 1933, ст. 368, 25 × 17. Ціна 12 зол.

ЗМІСТ: I. Хмельниччина в історіографії. Польська Річ Посполита напередодні повстання Хмельницького. Причини повстання. Особа Богдана Хмельницького. Підготовка повстання. Перші успіхи. Кампанія 1649 року і Зборівський трактат. II. Берестецька кампанія. Білоцерківський трактат. Молдавська політика Хмельницького. Нова війна з Польщею. Союз із Москвою. 1654 р. Його оцінка в історичній літературі. Московсько-українська війна з Польщею 1654—1656 років. Політичні пляни Хмельницького. Союз із Швецією й Трансильванією. Смерть Богдана Хмельницького. Оцінка його особи в історичній літературі. III. Гетьманування Івана Виговського. Розрив із Москвою. Гадяцька унія. Бій під Конотопом. Юрій Хмельницький гетьманом. Переяславська умова 1659 року. Чуднівська кампанія і новий польсько-український союз. Роздвоєння України. Тетеря і Бруховецький. Похід короля Яна Казимира на Лівобережну Україну. Анархія на Правобережжі. IV. Петро Дорошенко. Подорож Бруховецького до Москви й заведення воевідської управи на Лівобережжі. Війна Дорошенка з Польщею 1667 року. Повстання Бруховецького проти Москви. Дорошенко опанує Лівобережну Україну. Його боротьба з Суховієм і Ханенком. Многогрішний гетьманом на Лівобережжі.

Турецька політика Дорошенка й війна 1672 р. Самойлович. Упадок Дорошенка. Чигиринські походи. Юрій Хмельницький — „князь України“. Бахчисарайський мир. V. Заходи Туреччини й Польщі біля колонізації Правобережної України. „Лічний мир“ Москви з Польщею й його наслідки для України. Підпорядкування української церкви московському патріярхові. Кримський похід 1687 р. й упадок Самойловича. Гетьман Мазепа. Його внутрішня політика. Повстання Петрика. Війна з Туреччиною й Кримом. VI. Українська козацька держава другої половини XVII століття. Її територія й устрій. Гетьман. Козацька Рада. Старшина. Військо. Фінанси. Торговля. Суспільні верстви й їх взаємні відносини. Запорозжя. Просвіта й культура. VII. Участь України у великій північній війні. Мазепа окупує Правобережну Україну. Арешт Палія. Шведсько-український союз. Похід Карла XII на Україну. Батурин і Полтава. Московський терор. Смерть Мазепа на еміграції. Гетьман Пилип Орлик і його конституція. Похід Орлика на Правобережну Україну. Пруська кампанія. Діяльність Орлика на еміграції. VIII. Політика російського уряду супроти гетьманщини після полтавської катастрофи. Деморалізація козацької старшини. Канальні роботи. Нищення української закордонної торгівлі. Гетьман Скоропадський і його становище. „Малоросійська Колегія“. Павло Полуботок. Новий курс супроти України за царя Петра II. Гетьманування Данила Апостола. IX. Друга Малоросійська Колегія. Російсько-турецька війна 1734 — 1740 років та її тяжкі наслідки для гетьманщини. Кирило Розумовський гетьманом. Напрямок його діяльності. Судові реформи. Зріст значіння старшини. Скасування гетьманщини. Петро Румянцев малоросійським генерал-губернатором. Скасування української автономії. Історичне значіння гетьманщини. X. Заселення Слобідської України. Слобідські козачі полки. Їх соціальний і економічний устрій. Землеволодіння. Військова служба. Російські реформи XVIII віку. Скасування козацького устрою. Культурне життя Слобожанщини. XI. Запорозжя після свого переходу в 1734 році під російську владу. Його політичний і соціальний устрій. Економічне життя. Сербська колонізація запорозьких земель. Зруйнування Запорозької Січі. Запорозька еміграція в Туреччині. Поворот задунайських запорозців до Росії. Азовське козацьке військо. Козаки Чорноморські або Кубанські. XII. Правобережна Україна в XVIII ст. Гайдамацькі рухи. Коліївщина 1768 р. Опришки в Галичині. Церковна унія в Галичині та її наслідки. Прилучення Галичини до Австрії. Підкарпатська Русь. XIII. Обєднання українських земель під Росією. Перетворення козацької старшини в російське дворянство. Початки українського національного відродження. Опозиційні настрої на Лівобережжі в першій половині XIX віку. Польське українофільство. Кирило-Методіївське Бартство. Російська політика на Правобережжі. Київська ко-

зачина 1855 року. XIV. Оживлення українського національного руху в Росії після кримської війни. Селянська реформа 1861 року. Народництво й хлопоманство. Репресії проти українства в Росії. Галичина під Австрією. Скасування панщини. Початки національного відродження. 1848-ий рік. Москвофіли й народовці. Взаємини з Україною Наддніпрянською. XV. Український рух 70-х років Указ 18 травня 1876 року. 80-ті роки. Радикалізація українського руху. Революція 1905—6 років і українство. Успіхи українського національного руху в Австро-Угорщині. Українство на порозі світових подій.

Том XIX. Серія правнича, книга 3. Проф. А. Яковлів. УКРАЇНСЬКО-МОСКОВСЬКІ ДОГОВОРИ В XVII—XVIII ВІКАХ. 1934, ст. 176, 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Вступні уваги. I. Договір Б. Хмельницького року 1654. II. Проекти договорів за гетьманування І. Виговського. III. Договори Ю. Хмельницького р. 1659. IV. Договори І. Бруховецького р. 1663 та 1665. V. Глухівський договір Д. Многогрішного р. 1669. VI. Договори за гетьманування І. Самойловича 1672 та 1674 рр. VII. Договір гетьмана Івана Мазепи р. 1687. VIII. Договір гетьмана І. Скоропадського р. 1709 та реформи 1772 р. IX. „Рѣшительные пункты“ Петра II, дані гетьманові Д. Апостолові р. 1728. X. Кінець автономії України.

Том XX. Серія економічна, книга 4. Проф. інж. І. Шовгенів. ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО В БАСЕЙНІ Р. ДНІПРА НА УКРАЇНІ. („Дніпробуд“ і „Великий Дніпро“). 1934, ст. 58, 4 мапи, 25 × 17. Ціна 2 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ перший. 1. Характеристика басейну Дніпра та його водних запасів. 2. Поділ басейну Дніпра на райони. 3. Опис головніших річок Дніпрового басейну. Розділ другий. I. Розвиток водного транспорту в басейні Дніпра від 1918 до 1932 року. Судоплавні урядження Дніпробуду. 3. Розвиток використання водної енергії в басейні Дніпра до 1918 року. Проект регулювання Дніпровських порогів, прийнятий українським урядом в 1918 р. 4. Короткий опис гідроелектричної станції, збудованої біля Запоріжжя, згідно з проектом інж. Александрова. Обчислення собівартости енергії. 5. Загальний огляд меліораційних потреб в басейні Дніпра і розвиток меліорації до 1918 р. 6. Огляд меліораційних робіт від 1923 р. до 1932 р. 7. Короткий підсумок виконаних до 1932 р. в басейні Дніпра водогосподарських робіт. Загальна характеристика наміченої розбудови „Великого Дніпра“. Розділ третій. 1. Проекти майбутніх водогосподарських робіт для створення „Великого Дніпра“: а) в галузі судоплавства, б) в галузі використання водної енергії, в) в галузі меліорації земель, г) в галузі одводнення земель. Розділ четвертий. 1. Короткі дані про великі водогосподарські роботи в к. Росії, Ні-

меччині, Голяндії, Польщі, Чехословаччині, Італії та в Америці.
Розділ п'ятий. 1. Загальні висновки. Додаток: 4 мапи.

Том XXI. Серія мемуарів, книга 4. **О. Лотоцький**. СТОРІНКИ МИНУЛОГО. Частина третя. 1934, ст. 392, 25 × 17. Ціна 10 зол.

ЗМІСТ: Державна Дума. Перша Дума. — Українська парламентарна фракція. — Союз Автономістів. — Члени першої Думи. — Друга Дума. — Третя Дума. — Четверта Дума. — Думські дебати в українській справі в часі війни. Справа української школи. Шевченкові роковини. Петербурзькі урочистості. — „Німий юбілей“ та думські з приводу його дебати. Видання повного „Кобзаря“. В. М. Доманицький. Енциклопедія „Українській народъ въ его прошломъ и настоящемъ“. Літературна праця. В церковних колах. Польська колонія в Петербурзі. Перед бурею. Політична реакція та репресії. — Репетиція українського погрому. — Українська позиція на початку війни. — Генеральний погром у вигляді визволення. — Українство в світлі реакційної думки. — Голоси з поступового табору. — Голоси остороги. — Українство перед революцією. Перелом в українських настроях. — Політична нарада. Революція. Історичні прелюдії російської революції. — Українство в російській революції. — Українська декларація. — Українська маніфестація в столиці. — Українська депутація у голови революційного уряду. — Українська Національна Рада. — Подорож до Києва. — Тактика Тимчасового Уряду в українській справі. — Кадетський партійний зїзд. — Декрет про освіту на Україні. — Справи церковні. — Поворот митроп. Андрея Шептицького з заслання. — Виїзд на Буковину. Покажчик імен. Портрети та ілюстрації.

Том XXII. Серія педагогічна, книга 1. Проф. **С. Сірополко**. НАРОДНЯ ОСВІТА НА СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ. 1934, ст. 232, 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Передмова. I. Система шкільної освіти. Система освіти за проектом Г. Гринька. — Система освіти за проектом Я. Ряппа. — Дальші зміни в системі освіти. — Особливості освітньої системи Сов. України в порівнянні з освітньою системою Сов. Росії. — Уніфікація цих двох систем. II. Дошкільне виховання. Дитячий будинок, як „маяк“ соціального виховання. — Д. П. У. в ролі опікуна безпритульних дітей. — Кількісний зріст установ дошкільного виховання за час 1932 р. та за пляном наступної п'ятирічки. — Завдання дошкільного виховання та еволюція методики дошкільного виховання. — Політехнізація в дошкільному вихованні. — Боротьба з казкою, як матеріалом дитячого читання. III. Тру-

дова школа на шляху досягнення загального навчання. Трудова школа, як основний тип школи соціального виховання. — Закон про загальне обов'язкове навчання. — Зріст числа трудових шкіл та учнів у цих школах. — Розподіл шкіл за викладовою мовою. — Розподіл учнів за національністю, статтю та соціальним станом. — Реорганізація семирічних шкіл. — Нульові групи. — Школи селянської молоді. — Чи трудова школа дійсно є обов'язковою й безплатною та в якій мірі здійснено обов'язкове загальне навчання. IV. Приміщення трудових шкіл та їх урядження. Стан шкільних приміщень. — Шкільне будівництво. — Паливо. — Забезпечення учнів харчуванням, взуттям та одягом. — Забезпечення шкіл майстернями, наочним приладдям, підручниками та зшитками. V. Внутрішнє життя трудової школи. Шкільний рік. — Завдання трудової школи. — Керування Народнього Комісаріату Освіти трудовою школою за доби воєнного комунізму та НЕП-у. — Політехнізм у трудовій школі. — Комуністичне виховання. — Антирелігійне виховання. — Школа на службі колективізації сільського господарства. — Військове виховання в трудовій школі. — Новий навчальний план. — Клубна та гурткова праця в школі. — Комуністичний дитячий рух. — Бюджет часу учнів. — Успішність навчання. — Дисципліна в школі. — Соціалістичне змагання. — 1-а трудова школа ім. Т. Шевченка в Києві. VI. Професійна школа. Засади професійної школи. — Зріст числа професійних шкіл. — Розподіл їх за викладовою мовою. — Шкільні приміщення та їх урядження. — Розподіл професійних шкіл за кількістю років навчання. — Розподіл учнів за статтю, віком, національністю, соціальним станом та партійністю. — Шкільний рік. — Успішність професійної школи. — Як в дійсності виправдуються засади професійної школи. VII. Робітнича та партійна освіта. Школа фабрично-заводського учеництва. — Робітничі факультети. — Розподіл цих шкіл за викладовою мовою та кількістю років навчання. — Розподіл учнів в цих школах за статтю, віком, національністю, соціальним станом та партійністю. — Успішність шкіл робітничої освіти. — Школи комуністичної освіти. — Радянські партійні школи. — Всеукраїнський Інститут Комуністичної Освіти в Харкові. VIII. Вищі школи. Типи вищої школи за шкільною системою 1920 р. — Завдання інститутів і технікумів. — Зріст числа інститутів і технікумів. — Фактичний приріст вищих шкіл на Сов. Україні за час большевицької влади. — Розподіл інститутів і технікумів за викладовою мовою та кількістю років навчання. — Приміщення вищих шкіл та їх урядження. — Порядок прийому до вищої школи. — „Чистка“ студентів. — Зріст числа студентів та розподіл їх за статтю, віком, національністю соціальним станом і партійністю. — Матеріальне положення студентства. — Академічна свобода вищої школи. — Методи на-

вчання у вищій школі. — Облік знань студентів. — Успішність вищої школи. — На порозі відновлення університетів. IX. Педагогічна освіта й учительство. Підготовка учительства в технікумах і інститутах. — Педагогічний персонал та розподіл його за статтю, віком, національністю, стажем та партійністю. — Правне та матеріально положення учительства. X. Наука та наукові установи на Сов. Україні. Науково-дослідчі установи та організації. — Зріст числа наукових співробітників. — Поняття науки на Сов. Україні. — Єдиний метод наукового дослідження. — Всеукраїнська Академія Наук у Києві. — Деякі риси з її життя та діяльності. XI. Політична освіта. Завдання політосвіти. — Ліквідація неписьменности. — Пропаганда антирелігійности та колективізації. — Динаміка політосвітних установ. — Політосвітні робітники та розподіл їх за національністю і партійністю. — Оцінка політосвіти. XII. Бібліотечна справа. Всенародня Бібліотека України. — Державні бібліотеки. — Український Науковий Інститут Книгознавства. — Бібліографічна Комісія ВУАН. — Наукові бібліотеки. — Дитячі бібліотеки. — Політосвітні бібліотеки. — Бібліотечна мережа. — Книжковий фонд. — Анкета про читачівські інтереси. — Бібліотекарі та їх розподіл за національністю та партійністю. — Підготовка бібліотекарів. — Загальна оцінка бібліотечної справи. XIII. Продукція книжок та їх поширення. Реєстрація книжкової продукції. — Українська Книжкова Палата. — Етапи видавничої справи на Сов. Україні. — Зріст книжкової продукції. — Розподіл її за змістом. — Забезпечення книжкової продукції папером та друкарським урядженням. — Поліграфічне мистецтво. — Система поширення книжок на Сов. Україні. — Книготорговельна мережа. XIV. Преса на Сов. Україні. Зріст пресової продукції. — Низова преса. — Несвоєчасність виходу журналів. — Постанова Комітету в справах друку з дня 17-го грудня 1932 р. — Преса за пляном другої п'ятирічки. XV. Українізація установ народньої освіти. Національний рух на Україні 1917 р. — Етапи в національній політиці большевицької влади. Українізація установ соціального виховання, професійної та політичної освіти. XVI. Бюджет народньої освіти. Зріст бюджету народньої освіти. — Джерела прибутків і статті видатків на школи соціального виховання та професійної освіти. — Місцевий бюджет — база народньої освіти. Підсумки та перспективи. Доповнення. Схеми. Таблиці.

Том XXIII. Серія економічна, книга 5. Проф. **В. Іванис**. ЕНЕРГЕТИЧНЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ ТА ПІВНІЧНОГО КАВКАЗУ. 1934, ст. 142, 2 табл., 25 × 17. Ціна 4 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ I. Резерви енергії та її використання на Україні та Північному Кав-

казі. 1. Джерела енергії у природі й ресурси її, що сполучені з землею. 2. Енергія, що надається до використання в народньому господарстві. 3. Енергія вітру. 4. Носії хемічної енергії. 5. Кам'яне вугілля. 6. Буре вугілля. 7. Торф. 8. Дрова й солома. 9. Рідке паливо. 10. Газове паливо. 11. Енергія води. 12. Вага окремих ресурсів енергії на Україні та на Північному Кавказі. Розділ II. Способи корисного перетворення енергії та їх особливості на Україні та на Північному Кавказі. 1. Властивості силового апарату. 2. Структура силового апарату по районах України та на Північному Кавказі. 3. Парове господарство та стан спрацьованості рушійного апарату. 4. Енергетичний баланс промисловості України та Півн. Кавказу. Розділ III. Енергетика окремих головніших галузів промисловості. 1. Кам'яновугільна промисловість. 2. Коксова промисловість. 3. Рудна промисловість. 4. Металургійна промисловість. 5. Нафтова промисловість. 6. Мливарська промисловість. 7. Цукрова промисловість. 8. Металообрібна промисловість. 9. Основна хемічна промисловість. 10. Цементова промисловість. 11. Олійна та саломасна промисловість. 12. Деревообрібна, сірнікова та паперова промисловості. 13. Шкіряна промисловість. 14. Текстильна, оброблення конопель і трикотажна промисловість. 15. Керамічна промисловість та гутництво. 16. Гуральнича, спирто-горільчана й дріжджева та броварська промисловість. 17. Тютюнова й махоркова промисловість. 18. Виробництво легких металів. Розділ IV. Енергетика інших галузів народнього господарства. 1. Енергія в сільському господарстві. 2. Енергія в транспорті. 3. Енергія в містах. 4. Висновки. Використана література.

Том XXIV. Серія філософiчна, книга 1. **Дмитро Чижевський. ФІЛЬСОФІЯ Г С. СКОВОРОДИ.** 1934, ст. 222, 4 табл., 25 × 17. Ціна 6 зол.

ЗМІСТ: Передмова. I. Вступ. 1. Проблематика. II. Підстави. 2. Coincidentio oppositorum. 3. *Κύκλος τῶν κύκλων*. 4. Hieroglyphica, emblemata, symbola. 5. *Symbola et emblemata*. 6. Біблія. III. М е т а ф і з и к а. 7. Матерія. 8. *Materia aeterna*. 9. Дуалізм. 10. *Ἀδιαρέτως, ἀτρέπτως, ἀμερίστως, ἀσυγχῆτως*. 11. Бог. 12. Премудрість. 13. Ростина, як символ усесвіту. IV. А н т р о п о л о г і я. 14. Внутрішня людина. 15. Серце. 16. Кілька символів. 17. Безодня. 18. Мікрокосмос. 19. Пізнання. V. Е т и к а. 20. *Θέσις*. 21. Спокій, мир, субота. 22. Світ. 23. Самоприниження. 24. Нерівна рівність. 25. Педагогіка. 26. Сковорода й Україна. VI. М і с т и к а. 27. Сковорода — містик. 28. Сковорода — містичний поет. VII. Д о д ж е р е л С к о в о р о д и. 29. Передпосилки Сковороди. Д о т а б л и ц ь. Текст та пояснення. Показчики — Index nominum, кирилицею та латиницею. Index symbolorum et emblematum.

Том XXV. Серія історично-літературна, книга 1. Проф. С. Смаль-Стоцький. Т. ШЕВЧЕНКО. Інтерпретації. 1935, 238, 25 × 17. Ціна 7 зол.

ЗМІСТ: Лист Директора Українського Наукового Інституту. Передне слово В. Сімовича. Т. Шевченко — співець самостійної України. „Іван Підкова“. „Тарасова ніч“. „Великий Льох“. „Чого серце плаче, ридає, кричить“. Шевченкове „Послання“. „Ой, чого ти почорніло“. „Бували війни і військовій свари“. Шевченкова етика („Варнак“, „Марина“, „Між скалами неначе злодій, „Якби ви знали, паничі“). Концепція Шевченкової поеми „Сон“ і її мистецьке переведення. Чому Тараса Шевченка називаємо генієм України. Обов'язки української науки супроти Шевченка. Ідеї Шевченкової творчості. Шевченкові „Думи“. Ритміка Шевченкової поезії.

Том XXVI. Серія економічна, книга 6. В. Садовський. РОБОЧА СИЛА В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ. 1935, ст. 152, 25 × 17. Ціна 5 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ перший. Початок уживання вільної найманої праці в сільському господарстві. — Стан сільського господарства й умови, що визначали попит на робочу силу. — Обставини, що визначали пропозицію робочої сили. — Кадри зайвої робочої сили на селі. — Постачання робочої сили ріжними маєтковими групами селянства. — Попит на робочу силу в різних групах господарства. — Попит на робочу силу в окремих районах. — Зайшли й місцеві с.-г. робітники. — Кількість с.-г. робітників. — Умови наймання й праці. — Заробітня платня. — Рух с.-г. робітників. Розділ другий. Загальна характеристика періоду 1917—1929 років. — Зміни в структурі сільського господарства й їх вплив на стан кадрів зайвої робочої сили. — Умови мобілізації кадрів зайвої робочої сили. — Чисельні дані про зайву робочу силу та їх розподіл по районах. — Пропозиція й попит на робочу силу. — Кількість постійних с.-г. робітників. — Відплив на заробітки. — Законодавство про робочу силу в сільському господарстві. — Становище с.-г. робітників. — Професійні організації. — Розділ третій. Характеристика с. г. політики советської влади в період колективізації. — Колективізація й її етапи. — Окремі групи найманої робочої праці за часів колективізації. — Колхозник і робітник. — Зайва робоча сила за часів колективізації. — Чисельність робочої сили. — Правне становище колхозників. — Їхній фактичний стан. — Правне й фактичне становище інших груп робочої сили. — Професійні організації. Розділ четвертий. Аграрне перенаселення як фактор, що визначає становище робочої сили в сільському господарстві. — Розвиток сільського господарства за часів дореволюційних і советських і стан аграрного перенаселення. — Можливість успішної боротьби з аграрним перенаселенням в українській державі. — Часткові заходи

для урегулювання становища робочої сили в сільському господарстві. — Завдання державної політики щодо с.-г. робітництва. Література.

Том XXVII. Серія економічна, книга 7. **Б. Іваницький.** ЛІСИ Й ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ. Том II. 1936, ст. 123, 25 × 17. Ціна 4 зол.

ЗМІСТ: Розділ перший. Лісове забезпечення на Україні перед війною 1914 року: 1. Лісове забезпечення України: Динаміка лісових площ. — Забезпечення країни й населення лісом. 2. Лісовий торг і промисловість на Україні: Шляхи лісового транспорту і лісові ринки. — Лісовий експорт. — Лісова промисловість. Розділ другий. Ліси й лісове господарство на Україні від війни 1914 року до останнього часу: 3. Вплив війни й революції на стан лісів: Рубанки лісу за війни. — Ліси й революція. 4. Лісова справа за Центральної Ради та Української Народньої Республіки: Проблема націоналізації лісів. — Лісополітична проблема на Україні. 5. Лісове господарство за УСРР: Націоналізація лісів за большевицької влади. — Лісовий фонд УСРР. — Стан селянських лісів. — Лісокермування та лісогосподарська організація. — Лісокористування до пятирічки. — Лісокультурна справа. — Дослідна справа і лісова освіта. — Пятирічка і плянове господарство. — Загальний перегляд. Розділ третій. Висновки: 6. Особливості й тенденції українського лісництва. 7. Завдання й перспективи. Таблиці. Мапи.

Том XXVIII. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 1. **Leon Wasilewski** KWESTJA UKRAIŃSKA JAKO ZAGADNIENIE MIĘDZY-NARODOWE. 1934, ст. 146, 25×17. (Вичерпане).

TREŚĆ: Przedmowa. I. Kryterja ogólne. Cztery fazy rozwoju zagadnienia ukraińskiego. Kwestje sporne. Ruś, Ukraina. II. Procesy narodowościowe na obszarach Rusi południowej. Kozaczyzna. Bohdan Chmielnicki. Ugoda zborowska. III. Umowa perejaskawska. Plany Chmielnickiego. Wyhowski. Walka z Moskwą. Traktat hadziacki. Spadkobiercy Bohdana Chmielnickiego. IV. Powrót pod władzę Moskwy. Piotr Doroszenko. Polityka moskiewska. Iwan Mazepa. Likwidacja odrębności Ukrainy. V. Misja hr. Kapnisty. Podział Ukrainy między Rosję i Austrję. Ukraina jako przedmiot polityki zagranicznej. Asymilacja. Polityka Austrji wobec Rusinów. VI. Odrodzenie narodowe. Polityka Rosji wobec Galicji. Moskalofile i narodowcy. VII. Polityka eksterminacyjna Rosji. Znaczenie Galicji. Polskie programy ukraińskie. Stosunki polsko-ukraińskie w Galicji. VIII. Polacy zaboru Rosyjskiego wobec Ukraińców. Prądy i programy polityczne Ukraińców w Rosji. Bractwo Cyrylometodyjskie. Taras Szewczenko. Michał Dragomanow. Świadomi Ukraińcy. IX. Na jrogu XX-go stulecia. Ugoda polsko-ukraińska. Prąd niepodległościowy. Rok 1905. Hasło autonomji. Emigracja. Dmytro Doncow. X. Odwrót Rosji ze Wschodu. Odrodzenie moskalofilstwa. Narod. demokracja ukraińska. Porozumienie polsko-ukraińskie. Po wybuchu Wielkiej Wojny. Akcja

polityków ukraińskich w Austrii. XI. Ukraina rosyjska podczas wojny i rewolucji rosyjskiej. Na emigracji. Centralna Rada i jej akcja polityczna. XII. Ku niepodległości. Pokój brzeski. Wojna z bolszewikami. Sojusznicy-okupanci. XIII. Hetman Skoropadski. Sprawa granic zachodnich. Dyrektorjat. Stosunki z Ententą. XIV. Przewrót w Austrii-Walka w Galicji Wschodniej. Republika Zachodnio-Ukraińska. Wojna z Polską. Ukraińska Republika Ludowa w sojuszu z Polską. Katastrofa. XV. Ukraińska Socjalistyczna Republika Rad. Sprawa Galicji Wschodniej. Sprawa Rusi Węgierskiej. Bukowina i Besarabja. Zakończenie

Том XXIX. Серія фільольогічна, книга 4. Д-р **Василь Лев.** — **УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД ХРОНІКИ МАРТИНА БЄЛЬСЬКОГО.** 1935, ст. 70, 25 × 17. Ціна 2 зол.

ЗМІСТ: I. Вступ. II. Мова т. зв. Шлейдана: а) Звучня. б) Морфольогія. с) Невідмінні частини мови. III. Чужі слова. IV. Техніка перекладу. V. Закінчення. VI. Тексти. й фотографії. VII. Резюме.

Том XXX. Серія правнича, книга 4. Проф. **О. Лотоцький.** **АВТОКЕФАЛІЯ.** Том II. Короткий нарис історії автокефальних церков. (Друкується).

ЗМІСТ: Митрополія, як первісна форма автокефальної церкви. Патріярхат. Окремі патріярхати: константинопільський, антиохійський, александрійський та ерусалимський. Кипрська церква. Церква першої Юстиніани. Синайська церква. Грузинська (іберійська) церква. Новогрецька церква. Болгарська церква. Болгари на балканському півострові. Християнство на Балканах на початку християнської доби. Охрещення Болгарії. Боротьба між Царгородом та Римом за юрисдикцію над болгарською церквою. Болгарські посольства до Риму. Адміністративний устрій у болгарській церкві. Словянські засади болгарської церкви. Національний напрям державної та церковної діяльності Бориса і Симеона. Визнання болгарського патріярхату за царя Петра. Зруйнування східного болгарського царства та скасування болгарського патріярхату. Західньо-болгарське царство та церква. Друге болгарське царство; оновлення незалежності болгарської церкви. Визнання східними патріярхатами болгарського патріярхату в Тернові. Візантійські заходи уневажнити тернівський патріярхат. Ідейні напрями церковної думки в Болгарії. Завоювання Болгарії турками: кінець її державної та церковної незалежності. Грецькі заходи щодо винародовлення болгар. Початки болгарського відродження. Греко-болгарська церковна боротьба. Утворення болгарського патріярхату. Охридська архієпископія. Сербська церква. Християнство в Сербії. Сербська архієпископія. Сербський патріярхат. Сербська церква в оновленій державі. Карловацька митрополія. Чорногорська митрополія. Румунська церква. Початки християнства у румунів. Воло-

ська церква. Молдаванська церква. Ієрахично-адміністративні відносини румунської церкви. Фанаріотські впливи в румунській церкві. Національне відродження румунського народу в першій половині XIX ст. та роля церкви в тому відродженні. Уніонний рух в румунських господарствах; церковний бік цього руху. Секуляризація церковних маєтків. Закони в справах церковних. Устрій румунської церкви по великій війні. Митрополія германштатська чи сибінська. Буковинська митрополія. Начерк головніших подій в історії церкви Київської Руси. Початки християнства на території України. Традиція про проповідь ап. Андрія Первозваного. Християнство на Україні за перших князів. Охрещення Руси за кн. Володимира Великого. Християнство за кн. Ярослава Мудрого. Початок ієрархії в Києві. Справа автокефалії за князів Володимира та Ярослава. Обрання та поставлення митр. Клима Канонічне становище української церкви. Московська церква. Спроби церковного унезалежнення ростово-суздальського краю. Поділ київської церкви: відокремлення галицької митрополії; відокремлення московської митрополії. Московська митрополія. Політичний зріст московської держави, як головна основа унезалежнення московської церкви. Самостійне поставлення в Москві митрополита місцевими єпископами. Московський патріархат. Причини повстання патріархату. Патріярхи. Устрій московської церкви; устрій церкви за митрополитальної доби; устрій церкви за патріяршої доби. Взаємовідносини між церквою та державою. Умові течії на Московщині. Приєднання української церкви до московської. Російська церква. Перед церковною реформою. Установлення св. Синоду. Відносини церковно-державні та церковно-суспільні. Національні відносини в церкві. Московський собор 1918 р. Відокремлення української автокефальної церкви. Відокремлення автокефальної церкви в Польщі. Церква під більшевицькою владою. Церква на еміграції. Латвійська церква. Албанська церква. Литовська церква. Естонська церква. Фінляндська церква. Чеська церква. Закінчення.

Том XXXI. Серія фільольогічна, книга 5. **Ярослав Рудницький. НАРОСТКИ -ище, -исько, -сько В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.** 1935, ст. 64, 25 × 17. Ціна 2 зол.

ЗМІСТ: I. Формально-структуральний бік. А. Загальні uwagi. Б. Походження й генетичні взаємини наростків -ище, -исько, -сько. В. Взаємини наростків -ище, -исько, -сько в українській мові: а) Наростки -ище, -исько, -сько в сьогочасній літературній українській мові. б) Наростки -ище, -исько, -сько в говорах. в) Наростки -ище, -исько, -сько в місцевих назвах. г) Наростки -ище, -исько, -сько в історичних пам'ятках до р. 1830. II. Внутрішньо-семантичний бік. А. Наростки -ище, -исько, -сько в сполуці з іменними п'яями: а) Твори

зі значінням згрубілости: 1. Згрубілі в функції реально-семантичній, 2. Згрубілі в функції чуттєво-експресійній: авгментативи-меліоративи; авгментативи-пейорати. б) Твори зі значінням місця. в) Твори зі значінням частини знаряду. г) Твори з неутральним значінням. Б. Наростки -ище, -исько, -сько в сполучі з дієслівними пнями: а) Твори зі значінням місця. б) Твори зі значінням прояву. в) Твори з неутральним значінням. III. Між формальним і семантичним чинником. А. Наголос у творах з наростками -ище, -исько, -сько. Б. Функціональні взаємини наростків -ище, -исько. В. Другісні (секундарні) наростки: а) Наростки -овище, -овисько. б) Наростки -нище, -нисько. в) Наростки -лище, -лисько. г) Інші другісні наростки. Г. Рід у творах із наростками -ище, -исько, -сько. Addenda. IV. Висліди праці. А. Висліди для порівняльної граматики словянських мов. Б. Висліди для української граматики: а) Поширення. б) Семантичні функції. в) Уваги до формальної варіантизації значніших категорій в українській мові. V. Література й Показник скоротів і джерел.

Том XXXII. Серія економічна, книга 8. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. Том II. 1936, ст. 176, 25 × 17. Ціна 5 зол.

ЗМІСТ: Передмова. В. Садовський — З підсумків колонізаційної політики в СССР. К. Мацієвич — Колективізація селянського господарства на Україні. В. Іванис — Донбас і Урало-Кузнецький басейн за часів першої і другої п'ятилітки. Б. Іваницький — Лісове господарство Московщини й України (порівняльний нарис). Є. Гловинський — Гроші і кредит СССР в часі першої п'ятилітки. І. Кабачків — Реконструкція податкової системи в СССР. І. Шовгенів — Повені на Україні і способи боротьби з ними.

Том XXXIII. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 2. **Stefan Maria Kuczyński**. ZIEMIE CZERNIHOWSKO-SIEWIERSKIE POD RZĄDAMI LITWY. 1936, ст. 412, генеал. табл. 3, 1 карта, 25×17. Ціна 10 зол.

TRZĘŚĆ: 1. Przedmowa prof. O. Haleckiego. 2. Od autora. 3. Wstęp. 4. Część pierwsza: Podstawy historyczno-geograficzne dziejów ziem Czernihowsko-Siewierskich. Rozdz. 1. Nazwa terytorjów czernihowsko-siewierskich. Rozdz. 2. Zewnętrzne granice czernihowsko-siewierskie w ciągu wieków. Rozdz. 3. Uwagi o niektórych włościach ziem czernihowsko-siewierskich pod rządami Litwy. 4. Granice poszczególnych włości czernihowsko-siewierskich pod rządami Litwy. 5. Część druga: Dzieje ziem czernihowsko-siewierskich od wejścia ich w orbitę wpływów litewskich do połowy wieku XV. Rozdz. 1. Ziemie czernihowsko-siewierskie do połowy w. XIV. Rozdz. 2. Przyczyny łatwego podboju południowo-wschodnich ziem ruskich przez Litwę.

Rozdz. 3. Wpływy litewskie a podbój ziem czernihowsko-siewierskich. Rozdz. 4. Książęta Nowosilscy do połowy XV. w. Rozdz. 5 Książęta Karaszewscy i Mezecko-Trusczy do połowy XV. w. Rozdz. 6. Książęta Brjańscy i Czernihowscy w pierwszych latach rządów Litwy na Siewierszczyźnie. Rozdz. 7. Dzieje poszczególnych księstw Siewierszczyzny litewskiej od połowy XIV-go do połowy XV-go w. Rozdz. 8. Dzieje ziem czernihowsko-siewierskich pod rządami Litwy do połowy w. XV-go w ujęciu syntetycznym. Część trzecia: Dzieje ziem Czernihowsko-siewierskich od połowy w. XV-go do r. 1503 t. j. do utraty ich przez Litwę. Rozdz. 1. Uwagi ogólne o polityce litewskiej drugiej połowy XV w. Rozdz. 2. Losy poszczególnych dzielniczek czernihowsko-siewierskich od połowy XV wieku do r. 1503. Rozdz. 3. Przyczyny utrzymania na ziemiach czernihowsko-siewierskich większych księstw udzielnych. Rozdz. 4. Pierwsze najazdy moskiewskie i sprawy tatarskie. Rozdz. 5. Rok 1472 i 1480. Rozdz. 6. Wielki atak moskiewski na pogranicze litewskie i prawo odejścia kniaziów wierchowskich. Rozdz. 7. Pierwszy ulegalizowany zabór ziem czernihowsko-siewierskich przez Moskwę. Rozdz. 8. Przyczyny dalszych postępów Moskwy na terenach czernihowsko-siewierskich przed wojną 1500 r. Rozdz. 9. Rok 1500. Rozdz. 10. Sprawa Szych-Achmata. Rozdz. 11. Koniec walk o całość ziem Czernihowsko-siewierskich. 7. Część czwarta: Administracja, społeczeństwo i gospodarka ziem Czernihowsko-siewierskich pod rządami Litwy. Rozdz. 1. Administracja i urzędy. Rozdz. 2. Władza w. księcia litewskiego w stosunku do książąt udzielnych, oraz zakres władzy książąt i namiestników w poszczególnych włościach czernihowsko-siewierskich. Rozdz. 3. Kniaziowie mniejsi i bojarzy na ziemiach Czernihowsko-siewierskich. Rozdz. 4. Gospodarka i handel na ziemiach Czernihowsko-siewierskich. Rozdz. 5. Zakończenie. 8 Indeks. 1. Osoby 2. Miejscowości. 9. Errata. 10. Treść. 11. Tablice genealogiczne: Nr. 1. Nowosilscy. Nr. 2. Karaszewscy. Nr. 3. Mezeccy. 12. Mapa włości i kompleksów Czernihowsko-siewierskich w XIV i XV wieku.

Том XXXIV. Серія фільологічна, книга 6. **Роман Смаль-Стоцький. УКРАЇНСЬКА МОВА В СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ.** 1936, ст. 270, 25 × 17. Ціна 5 зол.

ЗМІСТ: Предмова. I. Загальне означення поняття мови. II. Літературна мова, її початок і розвиток. III. Розвиток московської літературної мови. IV. Розвиток української літературної мови. V. Переслідування української мови Московією. VI. Українська мова в часі світової війни, революції та віднову української державності. VII. Москва завойовує Україну й руйнує українську державність. VIII. Москва поневолює українську мову. IX. Від цькування до погрому української мови. X. Москва поневолює мови інших народів. XI. Ідеологічна підстава москалізаційної політики червоної Москви. XII. Українська мова в Советській Україні. Література.

Том XXXV. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko ukraińskich, zeszyt 3. **Marceli Handelsman. UKRAJNSKA POLITYKA KS. ADAMA CZARTORYSKIEGO PRZED WOJNĄ KRYMSKĄ.** 1937, ст. 164, 25 × 17. Ціна 5 зол.

TREŚĆ: Wstęp: Zadanie pracy. Rozdział I. Początki ruchu na Ukrainie rosyjskiej w latach czterdziestych XIX. wieku. Założenia teoretyczne ruchów narodowych. 1. Ogólne warunki powstania ruchu ukraińskiego. 2. Szewczenko. 3. Powstanie Stowarzyszenia Cyrylo-Metodyjskiego. Środowisko, ludzie. 4. Ideologia Stowarzyszenia Cyrylo-Metodyjskiego. Panslawizm zachodni. 5. Znaczenie tego ruchu. Rozdział II. Moskiewscy słowianofile. 1. Środowisko moskiewskie lat czterdziestych, 2. Ludzie. Pogodin i Szewyrew. Młodzież. Kirejewskije. Chomiakow. Zachodowcy. Rozbicie na słowianofilów i zachodowców. 3. Ideologia sławianofilstwa moskiewskiego lat czterdziestych. 4. Zależność koncepcji rosyjskiej od koncepcji polskiego mesjanizmu. Podobieństwa i różnice. Stosunek do Ukraińców. 5. Carat a sławianofilstwo moskiewskie. Rozdział III. Galicja. Ogólne warunki życia ruskiego w Galicji. 1. Wpływy polskie. Spiski. Reforma rolna w Galicji. Rok 1846. 2. Wpływy słowackie, czeskie i rosyjskie. Stosunki z Ukraińcami rosyjskimi. 3. Ludzie odrodzenia ruskiego w Galicji. Szaszkewycz. Wahylewycz. Hołowacki. 4. Poszukiwanie własnego języka. Walka o alfabet. Opozycja wobec metropolji. Powstanie programu austriackiego dla Rusinów. 5. Rok 1848. Powstanie programu świętojurskiego. 6. Wyniki rewolucji 48 roku. Poczucie zawodu. Ogólne antypolskie nastawienie Rusinów. Rozdział IV. Ukraińska polityka ks. Adama. Zasadniczy stosunek ks. Adama do Ukraińców. 1. Kresy południowo-wschodnie w polityce obozu Czartoryskich do roku 1840. Misja Czajkowskiego w Turcji. Jego charakterystyka. Instrukcje z roku 1841, 1844, 1845. 2. Odpowiedź na rzeź galicyjską. Publicystyka Cyprjana Roberta. Duchiniński w Paryżu. Informacje i ideologia Duchinińskiego. Instrukcje roku 1847. Artykuły Duchinińskiego w 3-Maju w roku 1847-8. 3. Pierwsze instrukcje ks. Adama dla Galicji po wybuchu rewolucji. Stanowisko konserwatystów galicyjskich w sprawie ruskiej. Wpływy polityki bałkańskiej. Instrukcja ks. Adama z grudnia 1848. Publicystyka obozu: ks. Terlecki, Duchiniński. 4. Złudzenia roku 1848. „Memorjał do możniejszych Polaków“ z lipca 1849. Projekt pisma małoruskiego z roku 1850. Ostateczne porzucenie tej myśli. 5. Stopniowa likwidacja polityki Hotelu Lambert w Stambule. 1850—1852. Zamknięcie.

Załączniki. I. Arsztownanie Kulisza i Biłozerskiego w Warszawie w roku 1847. II. Korespondencja urzędowa w sprawie procesu Cyrylo-Metodyjskiego (1847). III. Opinia Paskiewicza o sławianofilstwie (1847). IV. Z papierów Duchinińskiego (1850-2). V. Uchwały Rady Narodowej Lwowskiej w sprawie ruskiej. (1848).

Том XXXVI. Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових Книг, книга 1. ЛІТУРГІЯ СВ. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО. 1936, ст. 40, 25 × 17. Ціна 1 зол.

Том XXXVII. Серія праць Комісії для дослідження українського руху, книга 1. АРХІВ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА. Том I. ЛИСТУВАННЯ КИЇВСЬКОЇ СТАРОЇ ГРОМАДИ З М. ДРАГОМАНОВИМ (1870—1895 pp.). (Друкується).

ЗМІСТ: Передмова. Листування: В. Б. і В. І. Антоновичів,

В. Л. Беренштама і П. І. і В. С. Житецьких з М. П. і Л. М. Драгомановими; О. Ф. Кістяківського і Т. Г. Лебединцева з М. П. Драгомановим; О. І. Лоначевського-Петруняки з М. П. Драгомановим; В. П. Науменка з Я. М. Шульгиним; М. П. і С. В. Старицьких з М. П. і Л. М. Драгомановими; Є. К. Трегубова з М. П. Драгомановим; Є. К. Трегубова з М. Павликом; Ю. Ю. Цвітківського з М. П. Драгомановим; „Старої Громади“ з М. П. Драгомановим; „Молодої Громади“ з М. П. Драгомановим. Передмова до приміток. Пояснення скорочень. Примітки до листування. Показчик імен.

Том XXXVIII. Серія перекладів св. Письма і Богослужбових Книг, книга 2. ПСАЛТИР, 1936, ст. 87, 25 × 17. Ціна 3 зол.

Том XXXIX. Серія правнича. Книга 5. **В. Садовський: НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА СОВЕТІВ НА УКРАЇНІ.** 1937, ст. 176, 25 × 17. Ціна 5 зол.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ I. Зв'язок ідеології комунізму з попередніми російськими ідеологічними концепціями. Погляди російських комуністів на національну справу до 1917 року. Позиції в національній справі Леніна перед 1917 роком і його позиції щодо України. Революція 1917 року і національна політика комуністів. VIII з'їзд і VIII конференція комуністичної партії. X з'їзд комуністичної партії. Формулювання принципів національної політики партії на XII з'їзді і нараді ЦК в червні 1923 року. Переведення постанов XII з'їзду на Україні. Зміна національної політики в періоді генеральної лінії. Розділ II. Взаємовідношення між комуністичною партією і советською владою. Політика советської влади в її зносинах з Центральною Радою. Мірові переговори 1918 року. Советська влада і Директорія. Відносини між російською владою і советською Україною в р. р. 1919—1922. Утворення союзу советських республік і вироблення його конституції. Розвиток централістичних тенденцій в советському законодавстві після ухвали конституції 1923 року. Розділ III. Історія виникнення проекту нової советської конституції. Причини що привели до советської конституційної реформи. Проект нової советської конституції, як дальший етап на шляху уніфікації СРСР. Всенародне обговорення проекту й прийняття його надзвичайним VIII з'їздом советів. Розділ IV. Перспективи стабілізації відносин, зафіксованих новою конституцією, в світлі взаємовідносин сил серед російської нації. СРСР і роля в ньому неросійських національностей. Нова конституція і Україна.

Том XLII. Серія історична, книга 4. **Др. Б. Крупницький. ГЕТЬМАН ПИЛИП ОРЛИК (1672—1742).** Огляд його політичної діяльності. (Друкується).

ЗМІСТ: I. Вступ. П. Орлик — генеральний пи-

сар. II. П. Орлик у Бендерах. Перший період (1709—1711): 1. Вибори П. Орлика гетьманом України, 2. Дипломатична діяльність П. Орлика в 1710 р., 3. Шведські, польські і українські вояки у Бендерах. Їх матеріальний стан в другій половині 1709 р. і на протязі 1710 р., 4. Перед походом на Україну: плян Карла XII, відносини між союзниками, вигляди на успіх, 5. Операції на території України на початку 1711 р., 6. Наслідки походу і прутська кампанія. III. П. Орлик у Бендерах. Другий період (1711—1714): I. Турецька орієнтація П. Орлика, 2. Поворот П. Орлика на шведський бік, 3. Орієнтація П. Орлика на офіційну Польщу. IV. Перебування П. Орлика в Європі (1715—1722): 1. Орлик у Швеції, 2. Бреславльський і краківський період праці П. Орлика. V. П. Орлик в Туреччині. Перший період (1722—1728). VI. П. Орлик в Туреччині. Другий період (1729—1742). Співпраця з сином. VII. Загальна характеристика. Додатки: 1. Матеріяли з Пруського Таємного Державного Архіву, 2. Матеріяли з Дрезденського Державного Архіву. 3. Матеріяли з Стокгольмського Державного Архіву.

Том XLIV, Серія фільольогічна, книга 7. **М. Пшепюрська. НАДСЯНСЬКИЙ ГОВІР** (з картою). (Друкується).

ЗМІСТ: Положення, назва. Джерела. Загальна характеристика й підставові прикмети надсянського говору. Становище надсянського говору серед сусідніх українських говорів. Приблизні границі надсянського говору. Характеристика пограничних говорів. Фонетика, Морфологія. Тексти. Слівник.

ГОТОВІ ДО ДРУКУ:

Том XL. Серія мемуарів, книга 5. Проф. **О. Лотоцький. СТОРІНКИ МИНУЛОГО**. Частина пята: У Царгороді.

ЗМІСТ: Моє призначення на становище посла в Туреччині. Російська дипломатія в Туреччині за довоєнного часу. Загальні умови дипломатичної праці в Царгороді в звязку з окупаційним станом в Туреччині. Мій попередник у Царгороді. Стосунки з турецьким правительством. Царгород як база антантської допомоги Добрармії; боротьба з представництвом цієї останньої. Відносини з представництвом Антанти. Дипломатичні ноти в засадничих справах. Справа українського комерційного флоту. Справа полонених. Протест посольства проти спровадження представниками Антанти 6. військових полонених до большевиків. Заходи в справі ширення добровольцями в Царгороді українських грошових знаків, друкованих в одеському відділі Української Експедиції Заготовлення Державних Паперів. Зносини з Царгородським патріярхатом в справі автокефалії Української Церкви. Інформація друкованим словом. Акція посольства на терені Болгарії, Кавказу, Персії. Контакт з мі-

сцевим громадянством — турецьким, грецьким та вірменським. Деструктивний український елемент в Царгороді. Перспективи на Близькому Сході.

Том ХІІ. Серія економічна, книга 9. **Є. Гловінський. ФІНАНСИ**
У. С. С. Р.

ЗМІСТ: Вступ. Фінанси України в р. р. 1917—20. Податкова система к. Російської імперії. Центральна Рада і перші кроки в справі незалежнення фінансів України. Перший бюджет Української Народньої Республіки. Перші українські гроші. Фінансова політика гетьманату. Незалежнення української валюти за Директорії. Грошова інфляція 1919—1920 р. р. Фінанси У. С. С. Р. в часі воєнного комунізму. Залежність фінансової політики У. С. С. Р. від директив уряду Р. С. С. Р. Фінансова політика в зв'язку з спробами здійснення соціалізму. Основні джерела державних прибутків: емісія паперових грошей, продрозкладка, зужиття промислових запасів, контрибуції і конфіскації. Натуралізація народного господарства. Господарча руїна і знесіння податків. Фінанси доби Непу. Декрет про продподаток. Заміна натуральних податків грошовими. Промисловий податок. Прибутковий податок і клясове оподаткування; реформа 1925 р. Податок на спадщину і даровизну. Податок на надприбуток. Акцизи. Горільчана монополія. Оплати. Мито. Оцінка податкової системи доби Непу. Прибутки усупільненого сектору. Прибутки од кредитових операцій. Податкова реформа 1930 р. і оподаткування сектору приватного. Причини податкової реформи. Зріст усупільненого сектора. Дискусії з приводу „двох каналів“ Податок з обороту і відрахування від зиску. Прибутковий податок з підприємств усупільненого сектору. Структура промислового податку і зменшення його ролі. Прибутковий податок з приватних осіб і підприємств; його структура і зміни в ній; скасування прогресії для вище платних робітників і службовців. Єдина державна сплата. Збір на культурне і житлове будівництво в містах. Податок з обороту та інші податки з усупільненого сектору. Роля податку з обороту в бюджетах СССР і УССР. Советський податок з обороту, як податок на продукцію. Советські дискусії з приводу природи податку з обороту. Платники податку — державні підприємства і кооперація. Характерні риси податку: оподаткування товарних операцій і одноразовість оподаткування. Оподатковуваний оборот. Ставки податку. Потоварна диференція ставок. Обчислення і сплата податку. Надходження податку від різних галузів народного господарства. Носій податку — найширші верстви населення СССР. Податок з нетоварних операцій. Сільсько-господарський податок і оподаткування усупільненого сільського господарства. Особливе місце сільгосподатку

в податковій системі ССРСР. Комуністична партія і селянство. Єдиний сільгосподаток і його особливості. Реальний характер податку і персональні елементи в ньому. Нормативний принцип і індивідуальне оподаткування. Зміни в структурі податку. Подвійність большевицької політики щодо с. г. податку. Зернове господарство, спеціальні культури і їх обтяження податком. Оподаткування худоби. Ліквідація кляси куркулів. Сільгосподаток з колгоспів і колгоспників. Сучасна структура сільгосподатку. Суб'єктивні і об'єктивні пільги. Оподаткування нехліборобських прибутків. Норми прибутковості. Збір на житлове і культурно-побутове будівництво в сільських місцевостях. Самооподаткування. Прибутковий податок з колгоспів. Оподаткування радгоспів. Державний кредит. Позичкові операції за час першої і другої п'ятилітки. Державні видатки. Видатки загальносоюзного бюджету. Видатки бюджету УСССР. Видатки на соціально-культурні потреби. Фінансування народного господарства. Зріст бюджетів ССРСР і УСССР і причини цього зросту. Місцевий бюджет. Місцевий бюджет за часів Непу. Положення 25. IV. 1926. Видатки місцевого бюджету. Порівняння з довоєнними даними. Місцевий бюджет після Непу. Порівняння видатків місцевого бюджету з рр. 1927/28 і 1934. Прибутки місцевого бюджету і їх еволюція. Закон 1931 р. Місцеві податки. Податок із будівель. Рентовий податок. Неподаткові прибутки. Порівняння прибутків місцевого бюджету з рр. 1927/28 і 1934. Зменшення ролі самостійних прибуткових джерел місцевого бюджету. Перебої у функціонуванні низових бюджетів. Скріплення сільських бюджетів (постанова з р. 1936). Висновки. Бюджетове право УСССР. Взаємовідносини УСССР і ССРСР в ділянці бюджетового права. Період воєнного комунізму. Конституція 1923 р. Закон про бюджетні права союзних республік 1924 і 1927 років. Засада зверхности Союзу. Засада єдності бюджету. Розподіл компетенції між Союзом і Союзними Республіками. Проблема фінансового вирівнювання і розподіл прибуткових джерел між загальносоюзним і республіканськими бюджетами. Закон про бюджетні права 1931 року. Дальші зміни в бюджетовому праві ССРСР. Бюджетове право в конституції 1936 р. Зменшення ролі республіканських бюджетів в порівнянні з бюджетом загальносоюзним і місцевим. Бюджетове право і режим диктатури. Фінансова експлоатація України. Розуміння фінансової експлоатації. Проблема географічного розподілу державних прибутків і видатків. Касовий баянс. Фінансовий баянс. Територіальний бюджет. Методологія досліджень. Методологічні і практичні труднощі при означенні фінансового баянсу країни. Конструовані елементи у територіальному бюджеті. Спроби побудови фінансового баянсу України. Праця Н. Яснопольського. Методологія і висновки. Активний фінансовий баянс українських губерній. Підрахунки П. Мальцева

і М. Порша. Обчислення територіяльного бюджету УССР. за большевицьких часів. Праці українського Держпляну, В. Дობрогаєва і М. Волобуєва. Вимір фінансової експлоатації УССР Цифри касового і фінансового балансу УССР. за р. 1926.27 і 1927/28. Лишки державних прибутків на території УССР. Висновки. Фінанси України та її народньо-господарчі інтереси.

Том XLIII. Серія економічна, книга 10. **Інж. В. Іванис.** ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ТА ПІВНІЧНОГО КАВКАЗУ.

ЗМІСТ: Вступ. Розділ I. Територія і населення. Розділ II. Загальна характеристика промисловости (Поділ на райони, основний капітал промисловости, кількість в ній робітників; загальне споживання нею енергії; загальна продукція її виробництва. Роля закордону й центральної влади в творенні основного капіталу промисловости). Розділ III. Ресурси промислової сировини, міра їх дослідженности до експлоатації (I. Паливні копалини: а) кам'яне вугілля і буре вугілля; б) торф; в) нафта і природній газ. II. Рудні копалини: а) залізні руди; б) манганові руди; в) руди кольорових металів (міді, цинку, олова, срібла й інших). III. Нерудні копалини: а) графіт; б) бурштин; в) польовий скаленець, лосняк і кварц; г) глини і каоліни; д) піски і пісковики; е) кремій; ж) доломіт, вапняк, крейда й мергель; з) фосфорити; і) сіль; к) гіпс, ангідрид, целестин, л) глявберова сіль). Розділ IV. Окремі групи промисловости А. (Важка промисловість). I. Гірнична: а) кам'яновугільна і коксобензолна; б) торфова; в) нафтова; г) соляна; д) залізо- й мангано-рудна; е) мідна та інші рудні кольорові метали. II. Металургійна промисловість. III. Металобрібна та машинобудівельна промисловість. IV. Основна хемічна промисловість: виробництво кислот, лугів, соди та штучних угноєнь. Б) Легка промисловість. I. Будівельних матеріалів: а) цементова; б) цегляна і дахівляна; в) вироблення вапна і алебастру; II. Силікатна: а) керамічна й порцеляново-фаянсова; б) скляна; в) олійна; г) консервова; д) гуральнича; е) броварська; ж) тютюнова й махоркова. IV. Дереворобна: а) механічне перероблення; б) хемічне перероблення деревини; в) папірництво; г) сірникові. V. Шкіряна і хутрова. VI. Загально хемічна: а) товщево-милярсько-парфумова та хемічно-фармацевтична; б) лякофарбова; в) друкарська, гумова та інші. VII. Текстильна й оброблення конопель.

„МАЗЕПА“^а. Збірник статей.

ЗМІСТ: Андрус'як М. Мазепа і правобічна козаччина. Біднов В. Марія-Магдалина, мати гетьмана Мазепа. Біднов В. Справа церковного прокляття на гетьмана Мазепу. Дорошенко Д. Мазепа в історичній літературі і житті. Дубицький І. Мазепа в чужоземному мистецтві. Зайцев П.

Шевченко і Мазепа. Крупницький Б. Карло XII і Мазепа. Крупницький Б. З донесень Кайзерлінга 1708—1709 р. р. Крупницький Б. Miscellanea. Лотоцький О. Чи була правосильна постанова про віддання анафемі гетьмана Мазепа? Січинський В. Гравюри Мазепа. Смаль-Стоцький Р. Санктуаріум Мазепа. Соїко І. Портрет А. Войнаровського.

„З МИНУЛОГО“. Збірник мемуарів та статей.

ЗМІСТ: Безкровний К. З минулого Кубанщини. Дорошенко Д. Український рух 90-тих років в освітленні австрійського консула в Києві. Животько А. „Основа“. Козловський Г. З життя української кольонії в Москві в 900-тих роках. Лашенко В. Українська Студентська Громада в Варшаві. Левинський В. Драгоманов і драгоманівці у світлі австрійських тайних документів. Леонтович В. Спогади про мої зустрічі з українськими діячами старшого покоління. Матушевський Ф. Уривки з посольського щоденника. Міколя Й. Харківські спогади.

Проф. Б. Іваницький. ЛІСИ Й ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ. Том I.

ЗМІСТ: Розділ I. Природні основи лісового господарства на Україні. I. Ліс, умови його поширення та продукції і його загальне значіння. Кліматичні умови існування й поширення лісу. Ґрунтові вимоги лісу. — Продукційність лісу в зв'язку з природними даними. — Загальне значіння лісів. 2. Фізично-географічні основи лісового господарства на Україні. Порівняльна характеристика лісопридатності України. — Фізично-географічні краєвиди і ґрунти України. — Підсоння України. — Лісопридатність України. 3. Склад і біологія українського лісу. Первісне заліснення України. — Склад нинішніх українських лісів. — Біологія українського лісу 4. Природні форми українського лісу. Ліси Полісся — Ліси Лісостепу. — Ліси Степу. Розділ II. Ліси й лісове господарство України від X до половини XIX в. 5. Державно-стратегічна й кольонізаційна роля українських лісів у давніші часи. Ліс, як кольонізаційний чинник. „Лісові“ назви річок і селищ. — Оборонна роля лісу. 6. Побічні лісові користування на Поліссі в X—XVI в. в. Борництво і лжецтво як головні роди лісокористування. 7. Лісостепові і степові ліси, їх господарська і кольонізаційна роля в XVI—XVII вв. Лісові масиви Правобережжя та прирічні ліси Лівобережжя й Степу. — Уходницька і пасічницька кольонізація. 8. Доба друготних лісових користувань. Лісоправні відносини після 1648 р Корчування лісів. Експорт дерева з Полісся та випалювання лісів на попіль; буди, гути й рудні. — „Займи“ лісів; серві-

тути. — Корчування лісів. 9. Лісове законодавство й експлуатація лісів на Лівобережжі у XVIII в. Обмеження права рубанок лісу за Петра I і його наступників. — Звільнення приватних лісів від урядового догляду за Катерини II (1782) та накази про штучне заліснення в степах. — Лісокористування на Поліссі. — Стан лісів на Лівобережжі і в Степу; лісове ловецтво. 10. Інтенсифікація лісокористування у зв'язку з розвитком промисловости в I-й половині XIX в. Початок лісорозведення. Використання лісових матеріалів і палива на потреби промисловости. Поліпшення умов славу. — Перші праці з лісорозведення. Розділ III. Ліси й лісове господарство України від 2-ої половини XIX в. до війни 1914 р. 11. Зміни лісогосподарських форм Інтенсивний розвиток лісового господарства в 2-ій половині XIX в. Зміни лісогосподарських форм. — Інтенсивний розвиток лісового господарства в 2-ій половині XIX в. 12. Господарство в скарбових лісах. Загальний перегляд форм лісовпорядження в скарбових лісах. Ліскокультурна справа в скарбових лісах. 13. Ліси приватні й громадські. Ліси приватні. — Ліси громадські 14. Лісоохоронний закон 1888 р. Повстання і зміст лісоохоронного закону. — Вплив лісоохоронного закону. 15. Степове лісорозведення. Загальні природні умови. — Еволюція способів степового лісорозведення. — Смугове лісорозведення в степу. Висновки. 16. Ялові землі та їх заліснення. Яри й сипкі піски як один із наслідків обезліснення; поширення та шкоди від них на Україні. — Праці з заліснення ярів та пісків. Реєстр мап. Реєстр таблиць.

Гліб Лазаревський. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО У. С. С. Р.

ЗМІСТ: Вступ. Завдання Кримінального Кодексу УССР. Засади кримінальної політики УССР. Обсяг чинности Кримінального Кодексу. Заходи соціальної оборони, що їх застосовується за Кримінальним Кодексом. Порядок установлення судово-поправних заходів соціальної оборони. Умовний засуд і умовно-передтермінове звільнення. Контрреволюційні злочини. Злочини проти порядку управління. Урядові (службові) злочини. Зламання правил про відокремлення церкви від держави. Господарчі злочини. Злочини проти життя, здоров'я, волі і гідности особи. Майнові злочини. Ламання правил, що охороняють народне здоров'я, громадську безпеку і публічний порядок. Військові злочини. Уніфікація советського кримінального права. Підсумки.

Проф. Степан Смаль-Стоцький. РОДОВІД УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЇЇ ПОЧАТКИ, ДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК ТА ХАРАКТЕРНІ ПРИКМЕТИ.

ЗМІСТ: I. Засоби й способи (методи) досліджування Залежність наукових добутоків від стану пізнання і їх релятивність. Перешкоди. Напрямок досліджування. Цікавість до найстарших фаз мови і до найстарших подій. Погляди на сподвиження словянських мов і їх розвиток.

II. Свідомість національної спільноти в Українців. В Галичині. На Буковині. Правописні справи. „Фонетика“. На Україні. Політика Московщини супроти України, її вплив на історіографію і славистику. Неготовість нації погано впливає на наукове пізнання.

III. Провідні принципи в лінгвістичній праці. Безвиїмовність зь, кових законів та принцип аналогії. Психологія мови Живі мови як вихідна точка. Хиби славистики. Методи досліджування. Метода порівняльна. Метода генетична. Ревізія методичних засад. Мова, як функційна, структуральна система. Синхронічна та діяхронічна метода. Фонема. Структуральні засади фонологічної системи.

IV. Українська мова — мова словянська. Прасловянська мова. Індоевропейська мовна спільнота. Доба прасловянської спільноти. Східні Слов'яни. Київська Русь. Церковна і державна мова Київської Русі. Літературна мова. Коли і в якому стані відокремилася українська мова від словянської спільноти. Теорія праруської мови. Українська мова вийшла безпосередно з одного з прасловянських діалектів.

V. Характеристика того діалекту. Вокалізм. Консонантизм. Відмінювання. Словотвір.

VI. Яку самостійну звукову систему витворила українська мова в своїм відокремленні житті. Перша доба. Дальший самостійний розвиток цієї системи. Друга доба. Питоменність граматичної системи української мови.

Андрій Крижанівський. ЮЗЕФ ПІЛСУДСЬКИЙ.

ЗМІСТ: Вступ: Виховне значіння біографій великих людей. Значіння біографій творців держав для Українців: Пізнання „техніки боротьби за державність“ і творення державности. Пилсудський, як творець державної потуги своєї батьківщини Повчальний шлях його життя. I. Перші кроки життя. Російський режим і польські настрої по невдалому повстанні. Родина Юзефа Пилсудського -- її дух та вплив на малого Пилсудського. Наука в російській гімназії. Самоосвіта молоді і захоплення соціалізмом. Реакція Пилсудського на „теорію органічної праці“, його революційний світогляд і непримиренність II. Школа революціонерів. Університетські студії в Харкові. Революційні настрої російського студентства. Відмова Пилсудського від співпраці з російськими революціонерами. Висилка з Харкова. Революційна праця в Вильні. Слідство і заслання до Сибіру. III. Підземна боротьба. Поворот з Сибіру. Праця в ППС. Редагування „Robotnika“. Ув'язнення і втеча. IV. Про-

відник революціонерів. На еміграції. Виїзд до Токіо. Дві найвизначніші постаті серед польських політичних діячів. Ріжниця серед польського громадянства в поглядах на **боротьбу** за державність. Бойова організація. Терористичні акти. Поділ ППС. Ліквідація бойової організації. V. Творець військових кадрів. Погляди Пілсудського на значіння і ролю війська в боротьбі за державність. Військо і партійність. Військо і соціалізм. „Союз Чинної Боротьби“. Стрілецькі Дружини „Польська Військова Скарбниця“. VI. На фронті. Вибух війни. Вигляди щодо відновлення Польщі. Русофільські течії серед польського громадянства в Австрії і опортунізм в Росії. Польські стрільці на фронті. Бої з росіянами. Національний Комітет. VII. Вождь національного війська. Бунт Пілсудчиків проти команди легіонів. Пілсудський на чолі легіонів. Димісія Пілсудського. Пілсудський як військовий вождь. VIII. Відповідальне становище. Надії на Раду Стану. Переговори з урядовими чинниками Центральних Держав. Відмова від присяги. Інтернування легіоністів і заарештування Пілсудського. Магдебург. Переговори Пеовяків з Антантою. IX. Начальник держави. Звільнення Пілсудського по вибуху революції в Німеччині. Тріумфальний поворот до Варшави і призначення Начальником Держави. Можливості і ресурси Польщі після російської революції. Творення Уряду і Армії. Міжнародна ситуація. Вороги й приятелі Польщі. Національний Конгрес в Парижі. Димісія Уряду Начальника Держави. X. Бій за існування Польщі. Польсько-московська війна та її світове значіння. Польща і Україна. Генеза травневої умови 1920 року та польсько-українське мілітарне співділання. Марш на Київ. Відворот. „Чудо над Віслою“. Перемога. XI. Відхід від влади. Тихе життя в Сулеювку. Родина Пілсудського. Кампанія проти Пілсудського. Пілсудський, як промовець, публіцист і політичний теоретик. Вірні Пілсудчики. XII. Опікун народу. Травневий переворот. При кермі державою. Внутрішнє зміцнення держави і побільшення авторитету Польщі на міжнародньому форумі. Розбудова Армії. Батько народу. XIII. Посмертний культ. Значіння культу Вождя для народу. Письменницька й політична спадщина Пілсудського та її використання. Вихованці Пілсудського. XIV. **Висновки.** Пілсудський, як син своєї епохи. Наші часи, як часи динамічного світовідчування і волевого спрямування. Загальне значіння Пілсудського для відродження свого Народу. Повстання „синтетичної“ Польщі. Політичний і духовий тестамент Пілсудського. Росія, Польща і Україна в світлі поглядів Пілсудського.

Слюсаренко Ф. АТЕНИ І БОСПОР. Зносини Атенської республіки з територією України в IV ст. перед Хр. Історичні нариси на основі промов атенських ораторів.

Переклад Св. Письма: Діяння Апостольські.

Б.

ВИДАННЯ ПОЗА СЕРІЯМИ „ПРАЦЬ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ“.

Адам Міцкевич. ПАН ТАДЕУШ. Переклад Максима Рильського. Вступне слово Романа Смаль-Стоцького. 1934, ст. XVI, 260, XX; 1 фот., 20 × 14. Ціна 3 зол.

ЗМІСТ: Книга I — Господарство. Книга II — Замок. Книга III — Зальоти. Книга IV — Дипломатика і лови. Книга V — Колотнеча. Книга VI — Застянок. Книга VII — Рада. Книга VIII — Наїзд. Книга IX — Битва. Книга X — Еміграція. Яцек. Книга XI — Рік 1812-ий. Книга XII — Любімося. Примітки.

TARAS SZEWCZENKO. POEZJE. W przekładach M. Bienkowskiej, K. Dumańskiego, A. J. Gorzałczyńskiego, T. Hollendra, J. Iwaszkiewicza, Cz. Jastrzębca-Kozłowskiego, B. Łepkiego, J. Łobodowskiego, Wł. Słobodnika, L. Sowińskiego, K. Wierzyńskiego, Z. Wojnarowskiej, B. Żyranika, pod redakcją Pawła Zajcewa. 1936, ст. 406, 21 × 15, ілюстр. 10. Ціна 5 зол.

TRZEŚĆ: Przedmowa. Z „Kobzarza“ 1840 roku. Z innych poezyj początkowego okresu (1837—1842). Trzy lata (1843—1845). Z cyklu „W kazamatach“ (18.IV—30.V.1847). Poezje z czasu niewoli (1847—1850). Po powrocie z zesłania (1857—1861). Paweł Zajcew: Komentarze i przypiski; Paweł Zajcew: O polskich przekładach Szewczenki. Bohdan Łepki i Paweł Zajcew: Uwagi bibliograficzne. Spis przekładów poezyj T. Szewczenki. Skorowidz I. Skorowidz II. Spis ilustracyj.

ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ:

„ANTOLOGIA UKRAIŃSKIEJ POEZJI“ w opracowaniu **Bohdana Łepkiego.**

В.

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Том II. Поезії 1837—1842 рр. За редакцією **Павла Зайцева**. 1934. ст. 352, ілюстр. 13, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. I. Чигиринський Кобзар і Гайдамаки. II. Поезії ранньої доби (1837—1842), що не ввійшли до „Чигиринського Кобзаря“. III. Варіанти та уваги до тексту — упорядкував П. Зайцев за технічною допомогою Ів. Дубицького. IV. Пояснювальні статті: Павло Зайцев: Редагування тексту Шевченкових поезій. П. Зайцев: Текст ранніх поезій Шевченка. П. Зайцев: Перші три „Кобзарі“. П. З.: Жандармська оцінка політичного значіння першого „Кобзаря“. В. Дорошенко: Альманахи, що в них співробітничав Шевченко. П. Зайцев: „Перебендя“. П. Зайцев: Посланіє до Основяненка. П. Зайцев: „Іван Підкова“. П. Зайцев: „Тарасова ніч“. Л. Білецький: „Катерина“, Ів. Брик: „Гайдамаки“. П. Зайцев: Ода на смерть Котляревського. П. Зайцев: Посланіє до М. Маркевича. П. Зайцев: „Гамалія“. П. Зайцев: „Маряна-Черниця“. Л. Білецький: Балади Шевченка. Є. Маланюк: Ранній Шевченко.

Том III. Поезії 1843—47 рр. За редакцією **Павла Зайцева**, 1935, ст. 334, ілюстр. 6, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Три літа. Другий Кобзар. В казематі. Варіанти та примітки до тексту — упорядкував П. Зайцев за технічною допомогою Ів. Дубицького. Пояснювальні статті: П. Зайцев: Текст поезій Шевченка від 1843 р. до заслання. Є. Маланюк: Три літа. Ст. Смаль-Стоцький: „Сон“. Др. І. Брик: „Єретик“. Ст. Смаль-Стоцький: „Великий Лях“. Ст. Смаль-Стоцький: „Посланіє“. Д. Дорошенко: Історичні сюжети й мотиви в творчості Шевченка.

Том IV Поезії 1847—1850 рр. За редакцією **Павла Зайцева**. 1937, ст. 394, ілюстр. 8, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Невольничамуза: 1847, 1848, 1849, 1850. Уривки та відмінні редакції деяких поезій. Варіанти та примітки до тексту — упорядкував П. Зайцев за технічною допомогою Ів. Дубицького. Пояснювальні статті: П. Зайцев: Текст поезій, написаних Шевченком на засланні. О. Лотоцький: Державницький сві-

тогляд Т. Шевченка. О. Лотоцький. Поезії Т. Шевченка під російською цензурою.

Том VI. „Назар Стодоля“ та різні твори. За редакцією **Павла Зайцева**. 1935, ст. 302, ілюстр. 15, 18 × 12.

ЗМІСТ. Передмова. Автобіографія: Автобіографічний нарис Т. Шевченка. Автобіографічний лист Т. Шевченка до редактора часопису „Народное Чтение“ О. О. Оболенського. Драматичні твори. Поеми російською мовою. Букварь Южнорусский. Статті, записки та інші дрібні твори. Документи. Пояснювальні статті: П. Зайцев: Дві автобіографії Т. Шевченка. Д. Антонович: Шевченко — драматург. П. Зайцев: Поезії Шевченка російською мовою. Др. І. Брик: Т. Шевченко й освіта. Ст. Сірополко: Шевченків „Букварь Южнорусский“. М. Кордуба: Т. Шевченко, як краєзнавець і археолог. П. Зайцев: Альбоми Т. Шевченка. Варіанти та примітки П. Зайцева.

Том VII Повісті й оповідання: Художник — Наймичка — Варнак. За редакцією **Павла Зайцева**. 1934, ст. 338, ілюстр. 14, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Художник. Повість. Наймичка. Повість. Варнак. Оповідання. Примітки до них П. Зайцева. Пояснювальні статті: П. Зайцев: Прозова творчість Шевченка. М. Рудницький: Повість „Художник“. Л. Білецький: Повість „Наймичка“. Дм. Дорошенко: Оповідання „Варнак“. Показчик імен.

Том VIII. Повісті й оповідання: Княгиня — Музика — Нещасний — Капітанша. За редакцією **Павла Зайцева**. 1936, ст. 326, ілюстр. 7, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Княгиня. Оповідання. Музика. Повість. Нещасний. Повість. Капітанша. Повість. Примітки до них П. Зайцева. Пояснювальні статті: П. Зайцев. Оповідання „Княгиня“. П. Зайцев. Повість „Музика“. П. Зайцев. Повість „Нещасний“. П. Зайцев. Повість „Капітанша“. Показчик імен.

Том IX. Повісті: Близнята — Мандрівка з приємністю та й не без моралі. За редакцією **Павла Зайцева**. 1936, ст. 382, портрет 1, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Близнята. Повість. — Мандрівка з приємністю та й не без моралі. Повість. Примітки до повісти „Близнята“ П. Зайцева. Примітки до повісти „Мандрівка з приємністю та й не без моралі“ Д. Дорошенка і П. Зайцева. Пояснювальні статті: Павло Зайцев: Повість „Близнята“. Д. Дорошенко і П. Зайцев: Повість „Мандрівка з приємністю та й не без моралі“. Показчик імен.

Том X. Журнал (Щоденні записки). За редакцією **Павла Зайцева**. 1936, ст. 362, ілюстр. 14, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Журнал. Примітки Павла Зайцева. Пояснювальні статті: Павло Зайцев: Попередні видання „Журналу“. Дмитро Чижевський: Шевченко й релігія. Показчик імен.

Том XI. Листи. За редакцією **Павла Зайцева**. 1935, ст. 400, ілюстр. 14, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. Листи Т. Шевченка. Примітки до листів (П. Зайцева). Примітки до тексту листів (П. Зайцева). Абетковий показчик листів Т. Шевченка. Показчик імен.

Том XIV. Переклади поезій на польську мову. За редакцією **Богдана Лепкого**. 1936, ст. 386, порт. 1, 18 × 12.

ЗМІСТ: Передмова. З „Кобзаря“ 1840 р. З інших поезій ранньої доби (1837—1842). З альбому „Триліта“ (1843—1845). З циклу „В казематі“ (18. IV. — 30. V. 1847). Невольничча муза (1847—1850). Після повороту з заслання (1857—1861). Статті і бібліографія: П. Зайцев: Про польські переклади з Шевченка. Б. Лепкий і П. Зайцев: Бібліографічні завваги. Список перекладів Т. Шевченка на польську мову. Показчик І. Показчик II. Альфаветний показчик змісту.

ДРУКУЄТЬСЯ:

Том XII. Мистецька творчість Шевченка.

ЗМІСТ: Антонович Д. Шевченко, як маляр. Січинський В. Шевченко, як гравер. Зайцев П. Різьбарські праці Шевченка. Дорошенко В. Бібліографічний список праць про мистецьку творчість Шевченка.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ:

Том I. Передмова від видавництва. **Зайцев П.** Літературна біографія Т. Г. Шевченка.

Том V. Поезії 1857—1861 рр.

Том XIII. **Зайцев П.** Т. Шевченко в його польських взаєминах.

Том XV. Шевченко в чужих мовах. Переклади Шевченка на інші мови. Редагує **Роман Смаль-Стоцький**.

Том XVI. **Дорошенко В.** Бібліографія літературних творів Т. Шевченка та праць про нього.

Кожний том повного видання творів Т. Шевченка коштує в передплаті, разом з коштами пересилки, 2 золотих 50 грошів для передплатників у Польщі. Хто оплатить згори ціле видання, діставатиме книжки в паперовій оправі (сплачувати можна ратами по 10 золотих). Видання в полотняній оправі коштує 64 золотих (сплачувати можна ратами по 16 золотих). В книгарському продажі окрема книжка брошурована коштує 4 золоті. Для решти країн до суми передплати додаються кошти пересилки: 50 гр. за книжку брошуровану, 70 гр. за книжку в оправі паперовій і 1 зол. за книжку в оправі полотняній.

Г.

КОМІСІЯ ПЕРЕКЛАДУ СВ. ПИСЬМА ТА КНИГ БОГОСЛУЖБОВИХ.

Видання Луцької Філії Комісії та Богословської секції т-ва ім. Петра Могили в Луцьку:

ЧИН ТАІН СВ. ХРЕЩЕННЯ І МИРОПОМАЗАННЯ. Луцьк 1936, 62 ст., 14 × 10, ціна 60 гр.

ЧИН ТАЙНИ ШЛЮБУ. Луцьк 1936, 61 ст., 15 × 11, ціна 60 гр.

ЧИН ПАНАХИДИ. Луцьк, 1936, 46 ст., 16 × 11, ціна 60 гр.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ:

Переклади Св. Письма: Листи Апостольські й Обявлення.

Переклади Книг Богослужбових:

Літургії св. Василя Великого та св. Григорія Двоєслова.

Октоїх недільний.

Окремі богослужбові чини (Похорону Мирян, Похорону Дітей, Похорону на Світлому Тижні, Сповіді, Сповіді й Св. Причастя хворого, Загального молебня, Молебня в Державні Свята, Молебня перед початком науки й інш.).

Г.

ІНФОРМАЦІЙНІ ВИДАННЯ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗА П'ЯТЬ ЛІТ ЙОГО ІСНУВАННЯ. 13. III. 1930 — 13. III. 1935. 1935, ст. 24, 24 × 17. Ціна 1 зол.

PIĘĆ LAT ISTNIENIA UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO. 13. III. 1930 — 13. III. 1935. 1935, str., 24. 24 × 17. Ціна 1 зол.

LES CINQ ANNEES D'EXISTENCE DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN. 1930—1935. 1935, ст. 24, 24 × 17. Ціна 1 зол.

BULLETIN DE LA COMMISSION POUR L'ETUDE DES PROBLEMES POLONO - UKRAINIENS. Nr. 1. 1935, ст. 16, 24 × 17. Ціна 1 зол.

BULLETIN DE LA COMMISSION POUR L'ETUDE DES PROBLEMES POLONO - UKRAINIENS. Nr. 2. 1936, ст. 16, 24 × 17. Ціна 1 зол.

BULLETIN DE LA COMMISSION POUR L'ETUDE DES PROBLEMES POLONO - UKRAINIENS. Nr. 3. 1937, ст. 16. 24 × 17. Ціна 1 зол.

ЕКОНОМІЧНИЙ СЕМІНАР при Українському Науковому Інституті, ч. 1: Праця Семінару в 1934/35 р. 1935, ст. 26, (вид. літ.), 29 × 21. Ціна 1 зол.

ЕКОНОМІЧНИЙ СЕМІНАР при Українському Науковому Інституті, ч. 2: Праця семінару в 1935/36 р. 1936, ст. 32, (вид. літ.), 29 × 21. Ціна 1 зол.

Щобаччик авторів, редакторів і перекладчиків.

- Андрусяк М., 30.
Антонович Д., 37, 38.
Безкровний К., 31.
Беньковська М., 35.
Біднов В., 30.
Білецький Л., 37.
Брик І., 36, 37.
Васілевський Л., 7, 20.
Вежинський К., 35.
Войнаровська З., 35.
Галецький О., 23.
Галин М., 7.
Гандельсман М., 24.
Голлендер Т., 35.
Гловінський Є., 3, 23, 28.
Гожалчинський А., 35.
Дорошенко В., 36, 38.
Дорошенко Д., 7, 12, 30, 31, 36, 37.
Доценко О., 9.
Дубицький І., 30, 36.
Думанський К., 35.
Животько А., 31.
Жиранік Б., 35.
Зайцев П., 30, 35—38.
Зілинський І., 10.
Іванис В., 17, 23, 30.
Іваницький Б., 20, 23, 31.
Івасюк І., 8.
Івашкевіч Й., 35.
Кабачків І., 23.
Козловський Г., 31.
Кордуба М., 37.
Крижанівський А., 33.
Крупницький Б., 26, 31.
Кучинський С., 23.
Лазаревський Г., 32.
Лашенко В., 31.
Лев В., 21.
Левинський В., 31.
Леонтович В., 31.
Лепкий Б., 35, 38.
Лободовський Й., 35.
Лотоцький О., 4, 5, 8, 11, 15, 21, 27,
31, 36, 37.
Маланюк Е., 36.
Матушевський Ф., 31.
Мацієвич К., 3, 23.
Мікколя Й., 31.
Міцкевич А., 35.
Олесевиц Т., 3.
Орлик П., 11.
Питель О., 3.
Пушкар М., 8.
Пшепюрська М., 27.
Рильський М., 35.
Рудницький М., 37.
Рудницький Я., 22.
Садовський В., 3, 5, 19, 23, 26.
Сальський В., 10.
Сірополко С., 15, 37.
Січинський В., 31, 38.
Слободнік В., 35.
Смаль-Стоцький Р., 24, 31, 35, 38.
Смаль-Стоцький С., 19, 32, 36.
Совінський Л., 35.
Сойко І., 31.
Стемповський С., 7.
Табуй, 7.
Токаржевський із Токар Я., 11.
Тобчибаши А., 7.
Чехович К., 3.
Чижевський Д., 18, 38.
Чубенко О., 3.
Шандрук П., 10.
Шевченко Т., 35—38.
Шовгенів І., 14, 23.
Яковлів А., 14.
Ястшембец-Козловський Ч. 35.

